PROLETARI DIN TOATE TĂRILE, UNIȚI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LVIII Nr. 14 497 | Joi 30 martie 1989 | 4 PAGINI — 50 BANI

Din arhitectura modernă a municipiului Craiova — Foto: E. Dichiseanu

În spiritul sarcinilor subliniate de tovarășul Nicolae Ceaușescu

Înaltă răspundere pentru aplicarea neabătută a autogestiunii și autofinanțării unităților economice

● Prevederile legale privind răspunderile întreprinderii și centralei pentru întreaga activitate economico-financiară — respectate întocmai !

● Rentabilitate sporită — condiție fundamentală a autofinanțării

● Eficiență superioară prin sporirea producției și reducerea costurilor de fabricație

● Cheltuielile, riguros analizate, bine justificate sub raportul necesității

În cadrul acțiunilor statornice ale conducerii partidului, ale tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU** pentru perfecționarea permanentă a sistemului relațiilor de producție, a întregului mecanism al organizării și conducerii activității economice, în vederea valorificării cu eficiență superioară a resurselor tehnice, materiale, financiare și umane ale societății, o atenție deosebită este acordată **întăririi autoconducerii, autogestiunii și autofinanțării, exercitării cu răspundere și competență a rolului organelor democratice de conducere în gospodărirea cu rezultate economice superioare a patrimoniului încredințat fiecărei unități spre administrare, în apărarea și dezvoltarea proprietății socialiste.** O asemenea grijă acordată funcționării riguroase a pîrghiilor și instrumentelor actualului mecanism economico-financiar, exprimării la intreaga valoare a principiilor autogestiunii și autofinanțării este pe deplin justificată în actuala etapă în care obiectivul esențial îl reprezintă trecerea României în rîndul țărilor cu un nivel mediu de dezvoltare, în care scop sînt necesare accentuarea laturilor calitative, intensive ale creșterii economice, înfăptuirea unei adevărate revoluții tehnico-științifice.

„Se impune să aplicăm ferm principiile autoconducerii și autogestiunii, să facem ca prevederile legale pe care le avem privind răspunderea întreprinderilor, centralelor, a fiecărei unități economice pentru întreaga activitate să funcționeze în mod corespunzător" — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Consfătuire de lucru pe probleme economice de la C.C. al P.C.R. Pentru ca, la ședința din 17 martie a.c. a Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., reluînd această problemă în contextul analizei situației economico-financiare pe anul 1988 și al stabilirii măsurilor de îmbunătățire radicală a activității în acest domeniu, secretarul general al partidului să ceară **să se acționeze cu toată hotărîrea pentru aplicarea fermă a prevederilor legii, a autoconducerii, autogestiunii și autofinanțării, a prevederilor mecanismului economico-financiar, pentru lichidarea produselor nerentabile, a oricăror forme de risipă și proastă gospodărire a fondurilor materiale și bănești încredințate întreprinderilor, astfel încît în cel mai scurt timp să se asigure ca toate produsele și toate unitățile să devină rentabile.**

Se desprinde limpede din precizările secretarului general al partidului, din toate măsurile stabilite pentru perfecționarea mecanismului economico-financiar înalta răspundere ce revine organelor de conducere colectivă, cadrelor de conducere, tuturor oamenilor muncii din fiecare unitate pentru **utilizarea cu cea mai mare eficiență a părții din avuția societății încredințată spre administrare și dezvoltare**, pentru desfășurarea unei activități gospodărești care să permită **recuperarea cheltuielilor de fabricație din veniturile obținute prin vinzarea producției și obținerea de beneficii**, atît pe ansamblu, cît și pe fiecare produs în parte. Iată **esența esențelor aplicării autogestiunii și autofinanțării.** Numai pe această cale — reliefînd sarcinile cantitative și calitative ale planului în condițiile gospodăririi cu o înaltă eficiență a mijloacelor de producție — fiecare colectiv de oameni ai muncii își poate spori contribuția la creșterea mai rapidă a venitului național, a avuției naționale — aceasta constituind temelia bunăstării generale a poporului.

Așadar, autogestiunea și autofinanțarea nu au nimic comun cu liberalismul și voluntarismul în utilizarea fondurilor întreprinderii potrivit unor interese limitate, izolate de cerințele majore ale economiei. O asemenea înțelegere a conceptului de autogestiune și autofinanțare este greșită și cît se poate de dăunătoare : nimeni nu are dreptul ca în numele autoconducerii, autogestiunii și autofinanțării să încalce legea, să-și aroge libertatea de a cheltui banii poporului fără nici un discernămînt, considerînd că nu are de dat socoteală pentru aceasta, pentru rezultatele necorespunzătoare obținute în activitatea economico-financiară. **„Să lichidăm mentalitatea existentă la unii care înțeleg prin autoconducere și autogestiune dreptul de a cheltui și a consuma fără a da seama nimănui, considerînd că, o dată ce își desfășoară activitatea pe principiul autoconducerii, pot să facă ce vor !** — precizează secretarul general al partidului. **Aceasta este nu numai o înțelegere greșită, dar și o înțelegere antinațională, pentru că nimeni nu poate să considere că avînd o răspundere într-un sector sau altul poate să dispună după bunul plac de avuția întregii națiuni".**

Pe bună dreptate deci, **criteriul eficienței, al rentabilității** este considerat a fi esențial în aprecierea muncii unui colectiv. Pentru că, de fapt, creșterea eficienței economice reprezintă un important factor de multiplicare a rezultatelor economico-financiare, care se obțin cu aceleași resurse materiale și de muncă, ceea ce la nivelul unității economice are semnificația obținerii unor valori noi create cît mai mari, iar la cel al economiei a realizării unei mase sporite de venit național.

În condițiile autogestiunii și autofinanțării, întreprinderile sînt deplin interesate în ridicarea nivelului rentabilității, în sporirea volumului de beneficii — care reprezintă **o importantă sursă de constituire a unor fonduri proprii cît mai mari.** Aceasta înseamnă că o întreprindere va dispune de mijloace financiare proprii pentru a-și acoperi într-o proporție mai mare nevoile de resurse pentru desfășurarea activității economice, angajînd un volum mai mic de credite bancare și reducînd, în consecință, plățile pentru dobînzi. De asemenea, unitatea va putea să asigure, îndeplinind toate condițiile stabilite de lege, majorarea fondului de participare a oamenilor muncii la realizarea producției, a beneficiilor și la împărțirea beneficiilor, precum și a fondului de acțiuni sociale și a fondului pentru construcții de locuințe. Sînt numai cîteva argumente care fac ca rentabilitatea să reprezinte un obiectiv de bază în activitatea fiecărei unități economice, iar creșterea nivelului rentabilității să constituie o condiție esențială pentru consolidarea autogestiunii economico-financiare.

Cornelia CÂRLAN

(Continuare în pag. a II-a)

TEORIA ȘI PRACTICA REVOLUȚIONARĂ ÎN CONCEPȚIA ȘTIINȚIFICĂ A PARTIDULUI, A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

Consecvența și rodnicia unei politici științifice de acumulare

Preocupat îndeaproape de asigurarea conducerii științifice a activității economice și a întregii societăți, partidul nostru a urmărit și urmărește respectarea neabătută a mecanismelor de acțiune a legilor economice, a corelațiilor fundamentale stabilite pe bază obiective. Între acestea se detașează, prin pregnanță și forța cu care a fost și este promovată, îndeosebi în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, **corelația dintre acumulare și consum**, pe fondul activității generale consacrate progresului economic și social multilateral al patriei. Sintetizînd în mod strălucit această statornică preocupare a partidului, pentru o activitate economică sănătoasă, atît în prezent, cît și în perspectivă, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu arăta în Expunerea din noiembrie 1988 : **„Toate marile realizări din anii construcției socialiste, îndeosebi după Congresul al IX-lea, s-au putut înfăptui datorită aplicării consecvente a legii obiective a acumulării, a reproducției lărgite și dezvoltării. Pornind de la aceasta, în ultimii 23 de ani am alocat, an de an, circa o treime din venitul național pentru fondul de dezvoltare și două treimi pentru fondul de consum. Numai în acest fel am putut asigura realizarea programelor de dezvoltare a forțelor de producție, a industriei, agriculturii, științei, învățămîntului, culturii, vastul program de construcții de locuințe și social-culturale, care constituie baza dezvoltării societății și a ridicării continue a nivelului de trai material și spiritual al întregului popor".**

Desigur, nu este vorba de aplicarea mecanică a unor precepte economice cum este raportul dintre acumulare și consum în activitatea de fundamentare a deciziilor economice. Relevînd în mod convingător adevărul esențial că progresul economic și gradul de dezvoltare al fiecărui popor depind într-o măsură hotărîtoare de corelația optimă ce se stabilește între fondul de acumulare și fondul de consum, secretarul general al partidului a dat o **fundamentare științifică profundă necesității realizării unei rate înalte de acumulare, ca o opțiune, deopotrivă, economică și politică, de durată, cu largi implicații sociale, ca factor determinant pentru progresul sustinut al patriei și atingerea stadiului de țară cu o dezvoltare medie.** Iar ca rezultat al unei asemenea viziuni științifice asupra politicii de repartizare judicioasă a venitului național, partidul nostru a stabilit că numai alocînd o parte însemnată din venitul național pentru dezvoltare pot fi asigurate condiții pentru înfăptuirea reproducției lărgite, în permanență și strînsă conexiune cu exigențele progresului științific contemporan, cu interesele majore ale economiei naționale.

Și de această dată argumentele vieții, argumentele practice sînt cele mai îndreptățite să confirme temeinicia opțiunii partidului nostru în domeniul politicii de acumulare socialistă. Prin repartizarea unei înalte părți din venitul național pentru acumulare, în perioada de după 1965 s-a **asigurat înfăptuirea unui program de investiții fără precedent în istoria patriei,** volumul total al fondurilor fixe — componentă de bază a avuției naționale — fiind în prezent de aproape 3 400 miliarde lei. Pe această bază s-au asigurat, deopotrivă, făurirea unei baze materiale moderne a economiei, dezvoltarea unor ramuri industriale noi, de virf, ca urmare a promovării unor tehnologii moderne. **În ultimii 20 de ani au fost create aproape 2 000 de întreprinderi, amplasate în centrele vechi și în cele peste 180 de noi platforme industriale.** Fondurile fixe productive, pe ansamblul economiei, se ridică în prezent la 2 500 miliarde lei.

Realizarea unui amplu și susținut program de investiții, ca rezultat al promovării consecvente a politicii

Nicolae MILITARU

(Continuare în pag. a II-a)

Amplă concentrare de forțe, bună organizare a muncii pe ogoare pentru

INTENSIFICAREA ÎNSĂMÎNȚĂRILOR, A CELORLALTE LUCRĂRI AGRICOLE

Timp bun de muncă în agricultură, chiar dacă în multe zone oamenii așteaptă cu tot mai mari speranțe ploile de primăvară care să dea roade bogate semănăturilor de acum. Sînt condiții de muncă foarte bune, care trebuie folosite din plin pentru a executa, cel tîrziu pînă la 10 aprilie, volumul mare de lucrări din această campanie, care trebuie și poate să fie cea mai scurtă de pînă acum. Este o sarcină stabilită de conducerea partidului, care pune la un sever examen capacitatea organizatorică, gradul de pregătire profesională a mecanizatorilor și specialiștilor, a cadrelor de conducere din agricultură. Iată de ce organele agricole județene, consiliile agroindustriale și consiliile populare, sub îndrumarea organelor și organizațiilor de partid, sînt chemate să acționeze cu fermitate și răspundere pentru a asigura pretutindeni buna desfășurare a actualei campanii agricole.

Pe prim-planul urgențelor se situează acum încheierea însămînțării culturilor din prima epocă și a floarii-soarelui. Oriunde au mai rămas de semănat astfel de plante — și au rămas de însămînțat suprafețe mari, cu deosebire în unitățile agricole din județele Galați, Botoșani, Covasna, Brașov, Bistrița-Năsăud, Tulcea, Iași, Bacău, Caraș-Severin, Satu Mare, Neamț, Sălaj — este necesar să fie mobilizate la pregătirea terenului și semănat toate forțele mecanice disponibile. Cerința încheierii în cel mai scurt timp a însămînțării culturilor din prima epocă, cu deosebire a sfeclei de zahăr și a florii-soarelui, este cu atît mai imperioasă cu cît, de acum, cu fiecare zi ce trece, în tot mai multe zone ale țării sînt întrunite condițiile climatice normale pentru începerea însămînțării porumbului și soiei, plante care dețin cea mai mare pondere în structura culturilor. În mai multe unități din cîmpia de sud aceste lucrări au început încă de la sfîrșitul săptămînii trecute, iar acum sînt în plină desfășurare.

Ceea ce trebuie să se realizeze este ca în toate județele să se folosească la intreaga capacitate mijloacele mecanice din dotare, să se lucreze din zori și pînă seara la semănat și în două schimburi la pregătirea terenului, pentru ca de acum, pretutindeni, să se respecte data limită la care trebuie să se încheie însămînțarea culturilor de primăvară — **10 aprilie.**

Măsurile care se iau acum pentru sporirea considerabilă a ritmului de lucru trebuie să fie subordonate cerintei de a se realiza la semănat o viteză zilnică de cel puțin 340 000—350 000 hectare pe zi. Este un ritm pe deplin posibil de realizat ținînd seama de forța mecanică mobilizată pentru executarea lucrărilor din această campanie.

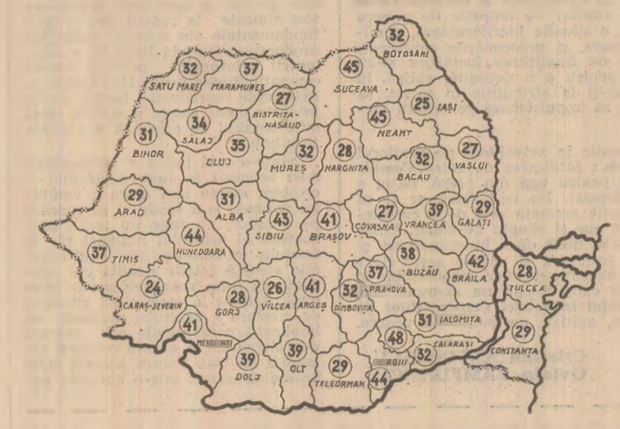

Stadiul însămînțării culturilor de primăvară, în procente pe județe, în seara zilei de 28 martie. **(Date furnizate de Ministerul Agriculturii)**

TOATE LUCRĂRILE SÎNT URGENTE! Atenție specială acordată irigațiilor!

Echipa de reporteri ai „Scînteii" transmite din județul Teleorman

În unitățile agricole din județul Teleorman, pînă în seara zilei de 29 martie, semănatul culturilor de primăvară s-a realizat pe circa 32 la sută din programul de 291 500 hectare. S-a încheiat semănatul florii-soarelui, iar din ziua de 29 martie s-a generalizat aceeași lucrare la porumb și a început semănatul soiei în 10 consilii agroindustriale.

Acesta este stadiul lucrărilor. Concluzia desprinsă de comitetul județean de partid este că, față de perioada de timp în care ne aflăm și, mai ales, față de condițiile favorabile din această primăvară, însămînțările puteau fi mult avansate. De aici și unele măsuri speciale luate în seara zilei de 28 martie. Concret, au fost recalculate vitezele de lucru pe fiecare consiliu și unitate agricolă, astfel încît însămînțarea tuturor culturilor de primăvară să se încheie cel tîrziu la 10 aprilie. În acest scop au fost puse în brazdă toate semănătorile disponibile, luîndu-se măsuri de a se acționa în schimburi prelungite la pregătirea terenului, pentru a se crea un larg front de lucru. Totodată, prin aprovizionarea fiecărui punct de lucru cu semințe, carburanți, erbicide și îngrășăminte chimice în timpul serii, s-a creat posibilitatea folosirii semănătorilor pe întreaga durată a zilei-lumină. Imediat ce unitățile din nordul județului, care au o structură mai redusă de culturi, vor încheia semănatul, forțele mecanice, cu efective complete, conduse de specialiști, vor fi redistribuite în unitățile agricole din sud, îndeosebi în consiliile agroindustriale Lisa, Piatra, Purani, Brînceni. Este de adăugat aici o judicioasă repartizare pe unități a activiștilor de partid și a cadrelor de conducere de la organele agricole județene, cu sarcina de a controla, îndruma și ajuta efectiv în soluționarea tuturor problemelor privind buna desfășurare a activității în cîmp.

Nu mai este timp de pierdut !

Înainte de a începe investigațiile propriu-zise referitoare la modul în care se desfășoară însămînțările, am solicitat specialiștilor de la Stațiunea de cercetări agricole Teleorman să facă precizări asupra normelor agrotehnice ce trebuie respectate, în condițiile specifice acestei primăveri timpurii.

— Față de anii normali, s-a creat un avans la însămînțări de circa trei săptămîni — ne spune inginerul Emilian Negrilă, directorul stațiunii. Este un cîștig pentru obținerea de producții mari, ce trebuie valorificat deplin. Două sînt cerințele care trebuie respectate cu strictețe acum : prima, trecerea de îndată la însămînțarea ricinului, soiei, porumbului și apoi a fasolei, ordinea fiind determinată de variațiile de temperatură ce pot interveni. Urmărirea temperaturii din sol din ultimele zile arată că nu mai este timp de pierdut în această privință. Și a doua, declanșarea fără întîrziere a irigațiilor, în primul rînd la cerealele păioase, culturile legumicole și plantele furajere. Deficitul actual de umiditate din sol reclamă cu acuitate și efectuarea udărilor de răsărire la sfecla de zahăr, floarea-soarelui și porumb, în zonele unde în stratul arabil există o mică rezervă de apă.

Primul obiectiv : creșterea puternică a ritmului de semănat

Prin măsurile stabilite de comitetul județean de partid se urmărește ca la semănatul porumbului să se atingă în cel mai scurt timp 11 000 hectare pe zi. Este, de fapt, cerința hotărîtoare pentru încheierea însămînțării acestei culturi în 10—12 zile pe toate cele 119 000 hectare planificate. Trebuie spus că inceputul este, pe alocuri, cam timid (dovadă, în primele două zile au fost semănate circa 7 000 hectare), deși există multe exemple bune care dovedesc cum trebuie să se lucreze acum.

Cooperativa agricolă din Țigănești. Parcurgem cîmpul și avem imaginea concretă a culturilor de păioase și trifoliene, care reclamă acut lipsa apei. Oamenii au înțeles, și acționează în această direcție. Întîlnim zeci de cooperatori care transportă și montează aripile de ploaie, dar canalele sînt încă goale. Asupra acestei chestiuni, care îmbracă un caracter mai general, vom reveni.

La punctul de lucru de la ferma nr. 3 găsim o mare concentrare de forțe. Totul lasă impresia, de fapt chiar acesta este adevărul, că se lucrează nu numai repede, dar și foarte bine. Sînt prezente, cu sarcini concrete, cadre de conducere de la nivelul comunei, al

(Continuare în pag. a III-a)

Conștiința civică și exigențele activității educative

Spre deosebire de vechile sisteme sociale și, mai ales, de capitalism, în care inegalitățile social-economice, tipul înstrăinant de diviziune socială a muncii, presiunea unei ideologii dominante unilateralizatoare, țelurile înguste ale unei politici discriminatorii de clasă etc. limitează, restring dezvoltarea și afirmarea individului la sfera unor interese mărginite de grup și strict personale, socialismul integrează în mod autentic și multilateral personalitatea în colectivitatea socială de ansamblu. Pentru întîia oară în istorie, desăvîrșirea omenescului din om formează un tot cu perfecționarea structurilor, relațiilor și instituțiilor sociale, fundamentînd umanismul revoluționar, ideologic și practic : ideologic — în calitate de „conștiință a relațiilor reciproce" (Marx), practic — ca angajare responsabilă în acțiunea constructivă revoluționară. Tipul de personalitate a cărei formare o sprijină societatea noastră se caracterizează, astfel, atît prin multilateralitatea coordonatelor spirituale proprii (posibilă numai în unitatea individ-colectivitate), cît și prin îmbogățirea continuă a calităților socialmente valorizate. Totodată, socialismul permite și stimulează pe toți membrii societății să atingă nivelul personalității autentice, exemplare, deoarece ritmul dezvoltării generale este într-o legătură directă cu participarea și angajarea activă și creatoare a fiecărui individ. Sintetizînd aceste direcții formative, tovarășul **Nicolae Ceaușescu** sublinia încă în 1972 că **„tipul uman pe care vrem să-l făurim în societatea noastră trebuie să se caracterizeze prin pasiune pentru munca creatoare, printr-un înalt spirit de răspundere față de interesele generale ale colectivității, printr-o ținută morală aleasă, printr-o elevată viață spirituală".**

Principalele calități morale ale personalității sînt puternic reliefate în Codul eticii și echității socialiste, în Programul și în Statutul partidului. La ele se revine mereu în fiecare document de partid, în fiecare expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu, deoarece comuniștii, oamenii muncii în general dobîndesc trăsăturile înaintate ale omului nou în măsura în care aceste virtuți se generalizează și se permanentizează în timp, oferind acțiunii sociale sprijinul integral al afectivității și voinței libere, pe deplin integrate social. Spiritul revoluționar, cinstea, spiritul de dreptate, omenia, competența, apărarea și dezvoltarea proprietății sociale, cunoașterea și aplicarea fermă a legilor, patriotismul revoluționar, prietenia și solidaritatea militantă cu oamenii muncii din întreaga lume etc. au fost încă o dată subliniate, de pildă, în cadrul marelui forum democratic din noiembrie 1988. Totodată, tovarășul Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția asupra necesității ca, alături de afirmarea acestor calități și valori, să se ia o atitudine mai hotărîtă împotriva diferitelor manifestări, mentalități, comportamente negative, înapoiate. De fapt, această luare de atitudine **este ea însăși o calitate, o virtute a personalității morale socialiste,** care, prin însăși deschiderea ei pozitivă spre colectivitate, este funciar străină indiferentismului și relativismului în aprecierea celorlalți. În acest sens, virtutea morală se învață și se instituie real într-un proces complex, în cadrul căruia este permanentă și confruntarea cu defectele, cu minusurile de caracter proprii și ale altora. Dacă exemplaritatea atotcuprinzătoare și desăvîrșită rămîne, după unii, un ideal inaccesibil, efortul de a tinde spre acest ideal constituie prin sine însuși o calitate morală remarcabilă. Din acest punct de vedere, cunoscuta asertiune „numai cine nu muncește nu greșește" trebuie privită cu circumspecție : nu în sensul că ar fi incorectă existențial, ci în măsura în care devine argument în decizia anterioară acțiunii și scuză după eșecul acesteia, cînd se transformă într-o consolare morală a nereușitei.

Personalitatea multilaterală pe care o realizează societatea noastră se dezvoltă ca personalitate complexă — profesională, politică, morală, general-culturală —, fiecare dintre dimensiunile ei influențînd pozitiv ascendența celorlalte și, la rîndul ei, fiind influențată pozitiv de către acestea. Bineînțeles, aceste dimensiuni și acest caracter complex al personalității umane nu se manifestă într-un sistem de referință izolat, în propriul eu, ci în multitudinea de fapte concrete și raporturi interumane ce alcătuiesc viața socială. Ele se cer continuu confruntate cu criterii axiologice, iar unitatea criteriilor o asigură relativa stabilitate și omogenitate a normelor de conviețuire socială. Tocmai de aceea, conștiința civică implică în miezul ei conștiința legalității, adică respectul față de lege, atitudinea activă pentru aplicarea ei, sentimentul răspunderii directe față de ordinea socială, în general, față de ordinea de drept, în special. În acest sens, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia : **„Spiritul comunist, spiritul revoluționar înseamnă respectarea și aplicarea legilor și hotărîrilor ! Nu poți fi bun revoluționar și comunist dacă nu pui în centrul activității înfăptuirea neabătută a hotărîrilor de partid, a legilor țării ! Aceasta este cerința elementară și fundamentală a unui activist de partid și de stat ! Orice nesocotire sau încălcare a legilor și hotărîrilor de partid înseamnă implicit a te pune în afara legilor țării, a hotărîrilor, în afara partidului !".**

Noile relații ce se instaurează între individ și colectivitate în orînduirea noastră devin, în fapt, izvor de **autoritate etică** a normei sociale ce impune fiecăruia datoria de a se situa la nivelul personalității exemplare. Dezvoltarea personalității se trans-

Dr. Vasile POPESCU

(Continuare în pag. a III-a)

PE TOATE ŞANTIERELE DE INVESTIŢII

ORGANIZAREA — principalul „liant" al întregii activităţi

Organizarea riguroasă şi creşterea mai accentuată a ritmurilor de lucru pe şantiere sînt, la ora actuală, condiţiile hotărîtoare pentru îndeplinirea ritmică şi integrală a prevederilor mobilizatoare ale planului de investiţii pe acest an.

Desigur, în acest amplu efort, rolul constructorilor şi montorilor rămîne esenţial. De eforturile şi rezultatele concrete ale muncii lor de zi cu zi depind atît executarea în termene mai scurte şi la un nivel calitativ superior a unui volum considerabil de lucrări, cît şi asigurarea condiţiilor cerute de punerea în funcţiune a noilor investiţii prevăzute. Dar pentru ca pe şantiere să se lucreze cu o productivitate sporită este nevoie de ordine şi disciplină în muncă, de folosirea cu randament sporit a timpului de lucru al oamenilor şi al utilajelor de construcţii. Exigenţe care nu pot fi desprinse de alegerea unor tehnologii moderne de execuţie, de accentuarea gradului de mecanizare a lucrărilor, de îndrumarea şi controlul permanente ale evoluţiei lor.

Organizare riguroasă se cere şi în activitatea celorlalţi participanţi la realizarea noilor obiective industriale : organe centrale de sinteză şi planificare, inclusiv Banca de Investiţii, titulari, beneficiari şi proiectanţi, în sfîrşit — furnizori de utilaje tehnologice şi producători de materiale de construcţii.

Insistăm în mod deosebit asupra obligaţiilor ce revin factorilor menţionaţi, deoarece în momentul de faţă, pe şantiere a rămas de soluţionat un important număr de probleme, care nu pot fi minimalizate şi cu atît mai puţin trecute cu vederea, pentru simplul motiv că ele condiţionează, în ultimă instanţă, rodnicia eforturilor depuse, punerea în funcţiune a noilor obiective de investiţii. Ca să execute lucrările programate, constructorii şi montorii au nevoie de materiale în cantităţile şi sortimentele prevăzute în proiecte, mai au nevoie şi de utilaje tehnologice, precum şi de asistenţă tehnică competentă din partea proiectanţilor, de un sprijin mai angajant şi eficient acordat de beneficiari. Toate acestea nu sînt cerinţe suplimentare, ci sînt atribuţii clar stipulate în reglementările în vigoare în domeniul investiţiilor, în repetate rînduri subliniate de secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. Le reamintim pentru că, nu o dată, sînt însă încălcate, iar locul unei atitudini active este luat de neproductiva practică a analizelor şi şedinţelor de comandament formale, ţinute, ce-i drept, cu regularitate, dar soldate numai cu noi grafice de lucrări şi noi planuri de măsuri, menite să înlocuiască pe cele anterioare, doar parţial înfăptuite.

Creşterea spiritului de răspundere, la toate nivelurile, capătă în acest context o pondere hotărîtoare în reuşita eforturilor legate de finalizarea noilor investiţii. Iar răspundere înseamnă, concret, cunoaşterea şi înţelegerea amănunţită a situaţiei în care se află un şantier sau altul, intervenţia energică pentru depăşirea greutăţilor de moment, intervenţie susţinută de măsuri realiste, cu termene şi răspunderi bine precizate, dar şi de controlul sistematic al îndeplinirii punct cu punct a tot ceea ce a fost stabilit.

Aceasta este şi tema sondajului nostru de astăzi pe un important şantier din municipiul Bucureşti — cel al întreprinderii de ventilatoare.

Pe şantierul Întreprinderii de ventilatoare din Bucureşti

Promisiunile continuă, termenele se amînă

De ce sînt importante lucrările de investiţii aflate în curs de execuţie pe şantierul Întreprinderii de ventilatoare din Bucureşti ? Ce anume se va rezolva prin ele ?

Iată întrebări care suscită, în mod firesc, interes şi merită, de asemenea, un răspuns limpede. Aşadar, să le analizăm pe rînd. Mai întîi, o informaţie necesară : în unitatea bucureşteană se construiesc noi spaţii de producţie, iar cele existente sînt, într-o anumită măsură, resistematizate. În final, acest demers urmează să determine o creştere a volumului actual de ventilatoare fabricate cu aproximativ 60 la sută. Nu este însă vorba numai de atît. În acelaşi timp, preocupările sînt concentrate asupra diversificării gamei de ventilatoare produse şi, în primul rînd, asupra asigurării necesarului de astfel de agregate pentru Centrala nuclearo-electrică de la Cernavodă, ca şi pentru celelalte unităţi cu acelaşi profil care vor fi construite în anii următori. Fără să mai insistăm asupra faptului că producătorilor de ventilatoare le va reveni sarcina de a asigura aceste echipamente, practic, pentru toate noile obiective de investiţii. În sfîrşit, tot constructorii bucureşteni de maşini şi-au mai propus, ca obiectiv important şi apropiat, dublarea producţiei de piese de schimb pe care le realizează.

La baza acestor intenţii se află, aşa cum am mai spus, un apreciabil efort investiţional. Riscînd, din păcate, să nu dea prea repede rezultatele scontate. **Primul termen de punere în funcţiune a expirat anul trecut, dar în producţie nu se află decît o parte din capacitatea destinată realizării pieselor de schimb.** Alte capacităţi, cum este hala de prelucrări mecanice, se găsesc, ce-i drept, într-un stadiu avansat de execuţie, dar există, de asemenea, şi lucrări neîncepute.

Constructorii, reprezentînd cam o treime din efectivul unei brigăzi, nu sînt în număr suficient. Ca atare, se înregistrează şi acum rămîneri în urmă la diverse lucrări. Şeful acestui şantier, subinginerul Aurel Dobrică, este un om inimos. Se zbate, aleargă de la un punct de lucru la altul, îşi îndeamnă oamenii să muncească mai repede, mai bine, dar, dincolo de acest evident consum de energie, persistă senzaţia că se pierde încă destul timp, că lucrările sînt departe de a evolua în ritmul energic atît de necesar şi posibil de atins. Cu toate că şeful de şantier ocoleşte un anume subiect, acesta nu poate fi totuşi ignorat. Unitatea coordonatoare, şi anume Întreprinderea antreprizăre de construcţii speciale, instalaţii şi montaj din Bucureşti, pare destul de „distanţată" de problemele acestui obiectiv de investiţii. Chiar şi lipsa unui important număr de lucrători, de care este absolută nevoie, ne referim în primul rînd la zidari şi constructori de drumuri, demonstrează acest lucru. Programul de lucru pentru luna martie şi perioada care urmează abundă în generalităţi, în stadii fizice astfel formulate încît este dificil de exercitat un control riguros asupra realizării lor. De altfel, cu toate că beneficiarul a solicitat expres, constructorii nu se prea grăbesc să definitiveze unele spaţii din interiorul secţiei de prelucrări mecanice.

Din cînd în cînd apar şi „sincope" în aprovizionarea cu diferite materiale. Din luna noiembrie a anului trecut, cînd am semnalat, prin intermediul ziarului, lipsa unui însemnat volum de cabluri electrice, n-a intervenit nici o schimbare, această problemă rămînînd în continuare deschisă.

Dificultăţile cu care este confruntată investiţia de la întreprinderea de ventilatoare nu se opresc în acest punct. De pildă, construcţia unei turnătorii de capacitate mică se află în centrul unei adevărate dispute cu specialiştii Institutului de studii, cercetări şi proiectări pentru sectoare calde din Bucureşti. Motivul este minor : anumite neclarităţi în nota de comandă. Majoră şi fără o explicaţie plauzibilă este însă lipsa de interes a proiectanţilor, care, în loc să colaboreze îndeaproape cu beneficiarul, să facă efortul de a veni în fabrică, de a lămuri, cu autoritatea lor profesională, diferitele neclarităţi tehnice, au adoptat o poziţie inflexibilă, considerînd că-şi fac datoria dacă „elaborează" o bogată... corespondenţă. Cît de constructiv este un asemenea stil de colaborare o arată faptul că soarta turnătoriei cu pricina rămîne pe mai departe subiect de controverse.

Într-un articol anterior privind evoluţia lucrărilor pe acest şantier, publicat în numărul 14 372 al ziarului nostru, arătam că există condiţii certe pentru punerea rapidă în funcţiune a noilor investiţii de la Întreprinderea de ventilatoare. Scriam cu acel prilej că „fructificarea lor depinde însă de eforturile conjugate ale constructorilor şi beneficiarului de investiţii, de răspunderea şi energia cu care vor acţiona în comun". Cerinţă care rămîne perfect valabilă şi în prezent. Desigur, pînă la termenul reprogramat de racordare la circuitul productiv a noilor secţii, fixat pentru luna noiembrie a acestui an, mai este timp destul. Dar trebuie făcută observaţia că acest termen este foarte larg pentru un obiectiv ca acela aflat aici în construcţie. Şi că, în consecinţă, este necesar ca şi beneficiarul şi constructorii să acţioneze mai stăruitor pentru grăbirea momentului inaugural.

O ultimă problemă vizînd concepţia de ansamblu aflată la baza acestor investiţii, care prefigurează peste ani condiţiile în care-şi va desfăşura activitatea productivă unitatea bucureşteană. Paradoxal, nimeni nu s-a angajat să rezolve un aspect esenţial pentru asigurarea „fluidităţii" procesului productiv : transportul şi depozitarea materialelor şi produselor. Să fie, oare, vorba de o problemă periferică ? Nicidecum. Şi condiţiile de depozitare, şi cele de manipulare a materialelor şi produselor executate sînt dificile, cer eforturi mari, un volum de muncă important. Care nu poate să nu influenţeze nivelul general al productivităţii muncii din întreprindere. Specialiştii apreciază că un transport intern, bine organizat, constituie o resursă ce nu poate fi neglijată în cadrul organizării riguroase şi modernizării procesului de producţie. Or, aici, condiţiile specifice de teren — mai precis amplasamentul întreprinderii se află pe două trepte de nivel, situate una faţă de cealaltă la diferenţă de aproape 10 metri, şi cu o singură importantă cale de acces între ele — impune soluţionarea acestei situaţii. Ceea ce nu s-a întîmplat însă. Dacă insistăm asupra acestui neajuns, o facem pentru că el mai poate fi înlăturat cu un minim efort de concepţie şi investiţional.

SEMNALE DE PE ŞANTIERE

● **Stocuri mari, inacceptabil de mari, de utilaje tehnologice s-au acumulat, în special, pe şantiere din sectorul energetic, industria metalurgică, chimie şi petrochimie.** Se apreciază că dacă aceste maşini şi echipamente ar fi montate şi puse în stare de funcţionare, un număr important din obiectivele şi capacităţile restante la ora actuală ar întruni condiţii certe pentru a putea fi racordate la circuitul productiv. Iată, aşadar, un subiect de firească preocupare pentru constructori şi montori, dar şi pentru beneficiarii de investiţii şi furnizorii de utilaje, datori să inventarieze utilajele aflate în stoc, să le completeze cu tot ce este necesar unui montaj ritmic, rapid.

● **Laminorului de profile mici,** aflat în construcţie la **Drobeta-Turnu Severin,** i-au expirat pînă acum cîteva rînduri de termene de punere în funcţiune. S-a creat, pe acest şantier, o situaţie îngrijorătoare, dominată de scepticism şi pasivitate. Ca urmare, şi preocupările consacrate soluţionării multiplelor probleme legate de finalizarea lucrărilor şi-au pierdut „suflul". Stare de lucruri care, pentru a fi depăşită, obligă, în primul rînd, beneficiarul de investiţii să-şi ia atribuţiile în serios, să introducă ordine în activitatea proprie şi să impulsioneze pe ceilalţi factori cu care colaborează.

● O problemă veche, readusă sistematic în actualitate pe şantierul **Întreprinderii de rulmenţi din Alexandria :** fabricarea de către **Combinatul de utilaj greu din Iaşi** a batiului pentru una din prese. Batiu a cărui execuţie se prelungeşte peste aşteptări. De ce ? Dacă ar fi să dăm crezare specialiştilor ieşeni, construcţia acestuia este de o complexitate rar întîlnită, încît nu pot să-i dea pur şi simplu de capăt. Chiar aşa să fie ? Sau, dimpotrivă, nu este vorba decît de o binecunoscută şi nedorită practică la care apelează unii furnizori, şi anume aceea de a tergiversa, sub cele mai diverse motive, executarea unor subansamble şi echipamente obişnuite ? Iată o întrebare care merită un răspuns. Din partea furnizorului amintit şi a **Ministerului Industriei Construcţiilor de Maşini,** forul său coordonator. Aşteptăm, aşadar, un punct de vedere. Realist şi angajant.

Cristian ANTONESCU
Ovidiu ZAMFIRESCU

Hala sculărie, la etajul I al construcţiei. Pe aceste spaţii trebuiau să funcţioneze utilajele (imaginea din dreapta). La parterul noii hale de sculărie, de la Întreprinderea de ventilatoare din Bucureşti, a început fabricaţia reperelor pentru ventilatoare mici şi speciale (imaginea din stînga)
Foto : **E. Dichiseanu**

POLITICA ŞTIINŢIFICĂ DE ACUMULARE

(Urmare din pag. 1)

de acumulare socialistă, s-a asigurat concomitent cu **dezvoltarea şi modernizarea bazei materiale de producţie, condiţie pentru repartizarea judicioasă a forţelor de producţie** pe întreg teritoriul ţării. Judeţe cum sînt Sălaj, Bistriţa-Năsăud, Covasna, Harghita, Vaslui, Tulcea, Vîlcea, Gorj au cunoscut, în pas cu ţara, prefaceri înnoitoare multilaterale, fără precedent în istoria lor. Ritmurile de investiţii au fost aici, în medie, în anumite perioade, de două şi chiar de trei ori mai mari decît ritmurile înregistrate pe ţară, tocmai pentru a reduce decalajele mari care existau în dezvoltarea lor faţă de alte judeţe ale ţării. De neconceput fără promovarea fermă a unei politici realiste, ştiinţifice, de acumulare, repartizarea justă a forţelor de producţie, a industriei pe întreg teritoriul ţării constituie una din marile realizări ale construcţiei socialismului în ţara noastră, care asigură condiţii de muncă egale tuturor oamenilor muncii, din toate judeţele, ridicarea nivelului lor de trai material şi spiritual, un înalt grad general de civilizaţie, condiţii pentru adevărata egalitate în drepturi între toţi cetăţenii patriei, fără nici un fel de deosebire.

Capătă o importanţă şi o semnificaţie cu totul aparte faptul că **nu numai industria, ci întreaga economie au putut fi restructurate prin crearea unei baze tehnico-materiale moderne.** În acest sens, se cuvine relevată preocuparea statornică de a asigura **un raport dinamic, optim, echilibrat, în primul rînd între industrie şi agricultură. Astfel, a fost restabilit rolul agriculturii ca ramură de bază a dezvoltării economico-sociale a patriei noastre,** a construcţiei socialiste, acţionîndu-se consecvent pentru creşterea producţiei agricole. În acest sens au fost realizate mari sisteme de irigaţii pe o suprafaţă ce însumează aproape 4 milioane de hectare, precum şi importante lucrări de îmbunătăţiri funciare, de ameliorare a solului, de creştere a potenţialului productiv al pămîntului. Pe de altă parte, au fost rezolvate problemele mecanizării complete a agriculturii, ale chimizării, creîndu-se astfel condiţii pentru obţinerea unor recolte superioare — care în ultimii ani se ridică la circa 30 milioane tone de cereale — şi pentru o creştere importantă a producţiei în toate celelalte sectoare ale agriculturii.

Realizînd o puternică şi modernă bază materială în toate sectoarele economice, în toate judeţele ţării, prin repartizarea judicioasă a venitului naţional între fondul de dezvoltare şi fondul de consum, capătă o importanţă cu totul deosebită **preocuparea statornică a colectivelor de oameni ai muncii din fiecare întreprindere, din fiecare unitate productivă pentru a asigura folosirea deplină a zestrei tehnice şi materiale încredinţate spre administrare şi dezvoltare de societate.** Este important să obţinem un ritm accelerat de înaintare în dezvoltarea economico-socială a ţării, dar tot atît de important este şi modul în care sînt folosite uriaşele fonduri de investiţii, capacităţile de producţie constituite prin eforturile întregului popor. Acestei probleme esenţiale, de permanentă actualitate, partidul nostru i-a găsit în mod statornic răspunsul adecvat. În contextul unor asemenea preocupări majore trebuie înţelese acţiunile ferme întreprinse, la indicaţia secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în scopul distribuirii optime a fondurilor de investiţii, scurtării execuţiei şi reducerii costurilor noilor obiective economico-sociale, folosirii intensive a capacităţilor de producţie, creşterii eficienţei. Practic, eficienţa producţiei, calitatea înaltă a acesteia, a întregii munci desfăşurate pe întreg cuprinsul patriei au fost ridicate la rangul de criterii fundamentale ale întregii activităţi productive. Dovadă limpede a înţelegerii adevărului potrivit căruia compatibilitatea acumulării înalte cu exigentele reproducţiei lărgite de tip intensiv poate exista numai în anumite condiţii de eficienţă şi competitivitate.

Printr-o rată înaltă a acumulării s-au asigurat în fiecare cincinal o creştere mereu mai mare a venitului naţional şi a fondului de consum pe locuitor, un spor tot mai substanţial al venitului naţional şi al fondului de consum. Analizînd dinamic această relaţie rezultă cu claritate că orice subapreciere a acumulării duce la încetinirea ritmului de creştere a venitului naţional cu implicaţii nefavorabile atît asupra dezvoltării, cît şi asupra creşterii nivelului de trai. Facem această subliniere deoarece, într-o anumită perioadă, s-au vehiculat păreri care îndemnau, în numele creşterii nivelului de trai, să se consume mai mult din venitul naţional, lăsînd preocupările pentru dezvoltarea ulterioară a ţării pe seama generaţiilor viitoare. Categoric, acesta era un punct de vedere injust, care trăda mentalităţi profund individualiste şi egoiste, o neînţelegere a imperativelor istorice — prezente, dar şi de perspectivă — în strategia dezvoltării. Astfel, calculele arată că dacă în perioada de după 1965 rata acumulării ar fi fost doar de 20 la sută, venitul naţional ar fi sporit de 2,7 ori, şi nu de 4,3 ori, într-un ritm mediu anual de 5 la sută, şi nu de aproape 8 la sută. Pe locuitor, venitul naţional ar fi ajuns doar la 20 000 lei, şi nu la 50 000 lei cît se va înregistra la sfîrşitul actualului cincinal, iar fondul de consum ar fi fost doar de 1,5 ori mai mare, şi nu de 2,5 ori cît a crescut în realitate. În condiţiile în care se menţinea rata acumulării din perioada 1951—1965 şi pentru perioada următoare, potenţialul actual al economiei noastre s-ar fi putut atinge abia la începutul mileniului următor. **Un calcul simplu** — arăta secretarul general al partidului — **demonstrează cu putere că dacă nu am fi mers pe această cale nivelul de trai ar fi fost astăzi cu cel puţin 25—30 la sută mai mic decît cel pe care îl avem astăzi. Poate că în primii ani s-ar fi putut consuma mai mult, dar, în întreaga perioadă, România ar fi rămas în urma nivelului general de dezvoltare, deci şi a nivelului de trai al poporului, care ar fi fost cu mult în urmă faţă de situaţia de astăzi.**

Cu alte cuvinte, în condiţiile dezvoltării impetuoase a forţelor de producţie, neglijarea acumulării, a creşterii avuţiei naţionale ar fi plasat România la periferia progresului economic şi tehnico-ştiinţific. Apoi, aşa cum demonstrează experienţa ţării noastre, cu cît rata acumulării este mai mare, **cu atît se creează resurse tehnice materiale, resurse mai mari pentru sporirea în ritmuri înalte a fondului de consum.** Astfel, în medie, sporul anual al fondului de consum, în condiţiile acumulării a circa o treime din venitul naţional, a fost de circa 15 miliarde lei în ultimii 23 ani, faţă de numai 5 miliarde în perioada cincinalelor anterioare, cînd rata acumulării a fost de numai o cincime din venitul naţional. Dezvoltarea în ritm susţinut a economiei naţionale, ca urmare a alocării unor importante fonduri pentru acumulare, a permis, totodată, reducerea decalajelor faţă de ţările dezvoltate din punct de vedere economic. Dacă în 1960 venitul naţional pe locuitor era de 8—10 ori mai mic decît al ţărilor dezvoltate, în prezent acest decalaj s-a redus la 2—4 ori.

Rezultatele obţinute în dezvoltarea ţării, progresul cu adevărat uriaş pe care l-a făcut ţara noastră în anii socialismului, şi cu deosebire în perioada de după Congresul al IX-lea al partidului, confirmă justeţea opţiunii fundamentale a partidului nostru de alocare a unui procent ridicat din venitul naţional pentru dezvoltare, de continuare a efortului susţinut pentru înfăptuirea politicii de acumulare. Necesitatea menţinerii în continuare a unei rate înalte a acumulării este fundamentată pe cerinţele înfăptuirii unui amplu program de investiţii care să asigure dezvoltarea puternică a forţelor de producţie, pe baza celor mai noi cuceriri ale ştiinţei contemporane. Menţinerea, în continuare, a unei rate optime a acumulării este, de asemenea, impusă, astăzi, de numeroşi alţi factori, precum necesitatea modernizării structurii producţiei ramurilor economiei naţionale şi a fiecărei subramuri ; lărgirea bazei energetice şi de materii prime ; finalizarea şi punerea în funcţiune a unui însemnat număr de capacităţi productive aflate în execuţie ; înfăptuirea programului de irigaţii şi îmbunătăţiri funciare în agricultură, a programului pentru construcţia de locuinţe ; lărgirea şi modernizarea bazei materiale a activităţilor din domeniul învăţămîntului, ocrotirii sănătăţii ; continuarea politicii de amplasare raţională a forţelor de producţie pe întreg teritoriul pentru a se asigura în 1990 un volum de activitate economică de cel puţin 80 000 lei pe locuitor în fiecare judeţ.

Practic, înfăptuirea obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului în ce priveşte menţinerea, în continuare, a unei rate înalte a acumulării constituie o necesitate obiectivă, strîns legată de **consolidarea realizărilor obţinute de România în drumul ei spre atingerea stadiului de ţară socialistă cu o dezvoltare medie şi trecerea, în deceniul următor, la un stadiu superior de dezvoltare.** Iată de ce acum cînd ne apropiem de orizonturile noului mileniu şi cînd ţara se înalţă demnă, independentă şi suverană, cînd pe întreg cuprinsul ei se ridică cetăţi moderne ale industriei, sate şi oraşe înfloritoare, cînd înfăptuim o nouă revoluţie în agricultură pentru obţinerea unor producţii tot mai mari, sigure şi stabile, cînd milioane şi milioane de cetăţeni au acces liber la ştiinţă, cultură şi învăţămînt, la tot ceea ce a creat valoros societatea noastră multilateral dezvoltată, poporul român trăieşte cu justificată mîndrie sentimentul că ideile curajoase, realiste ale partidului nostru, ale secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, privind alocarea unei părţi importante din venitul naţional pentru dezvoltare au deschis şi deschid în continuare calea spre realizări măreţe, spre noi succese pe drumul de neîntrerupt progres şi înflorire multilaterală a vieţii tuturor, a patriei socialiste.

Autogestiunea şi autofinanţarea

(Urmare din pag. 1)

Cerinţa ridicării rentabilităţii nu trebuie privită însă ca o problemă în sine, ea este strîns legată de necesitatea realizării riguroase a sarcinilor de producţie, de ansamblul activităţii întreprinderii, dar şi de modul în care fiecare om al muncii îşi face datoria. Aşa cum practica a dovedit, pentru a se asigura o eficienţă, o rentabilitate reale este necesar **să se realizeze numai acea producţie de care societatea are nevoie,** astfel ca nicidecum să se consume muncă, materiale, bani pentru produse care stau fără desfacere asigurată, pentru producţie neterminată vreme de lungi perioade. Or, este limpede că o condiţie de prim ordin a eficienţei oricărei întreprinderi — şi cu atît mai mult a unei întreprinderi socialiste — o reprezintă preocuparea pentru a produce şi a vinde cît mai repede marfa, precum şi pentru încasarea neîntîrziată a contravalorii acesteia, astfel încît să se creeze posibilitatea reintregirii rapide a fondurilor proprii avansate în producţie şi a reluării ciclului economic. Şi nu trebuie făcute complicate demonstraţii pentru a se înţelege că accelerînd viteza de rotaţie a fondurilor, într-o perioadă de timp bine determinată, cu aceleaşi mijloace financiare se poate obţine o masă de beneficii mult mai mare.

De bună seamă, **căile raţionale de acţiune pentru sporirea eficienţei, a rentabilităţii tehnice sînt întotdeauna căi economice.** O asemenea precizare se dovedeşte cu atît mai necesară cu cît în practică se întîlneşte nu de puţine ori tendinţa unor cadre de conducere şi specialişti din întreprinderi sau centrale de a face presiuni la nivelul organelor de resort pentru a obţine preţuri de producţie şi de livrare cît mai ridicate. Cel mai folosit subterfugiu în această privinţă este acela de a trece drept produse noi, cu parametri tehnici şi calitativi superiori, deci cu valoare de întrebuinţare ridicată, mărfuri la care s-au efectuat numai mici „operaţii cosmetice" şi cărora li s-a schimbat denumirea. Este necesar să se înţeleagă limpede că prin astfel de tertipuri, care în fond încalcă legea preţurilor, fenomenul negativ al depăşirii costurilor normate, al proastei gospodăriri a resurselor nu poate fi eliminat. Cel mult se produce o bulversare în lanţ a costurilor şi preţurilor, care determină deregläri în activitatea financiară a unităţilor beneficiare.

În toate cazurile, în toate întreprinderile esenţiali pentru asigurarea rentabilităţii sînt deci factorii economici, şi anume **realizarea unei producţii-marfă vîndute şi încasate cît mai mari şi reducerea sistematică, perseverentă a cheltuielilor de producţie şi de circulaţie.** La rîndul său, realizarea unei producţii-marfă vîndute şi încasate cît mai mari depinde de capacitatea unei unităţi economice de a-şi adapta cît mai rapid şi în mod real volumul şi structura producţiei la cerinţele cantitative şi calitative ale partenerilor interni şi externi ; după cum, reducerea costurilor de producţie presupune şi impune — aşa cum arată tovarăşul Nicolae Ceausescu — diminuarea consumurilor specifice de materii prime, materiale, combustibil şi energie, încadrarea riguroasă în normele de consum şi de manoperă aprobate, creşterea productivităţii muncii, în esenţă gospodărirea cu spirit de răspundere a tuturor mijloacelor materiale şi băneşti aflate în administrarea unităţii economice.

De fapt, prin acţiunea simultană a factorilor amintiţi se asigură şi folosirea intensivă a bazei tehnice şi materiale existente în fiecare unitate economică şi se creează condiţii pentru îmbunătăţirea şi a altor indicatori importanţi care exprimă eficienţa activităţii productive, cum sînt producţia şi venitul net obţinute la o mie de lei fonduri fixe.

Practica a numeroase întreprinderi a dovedit că, în acţiunea de reducere a costurilor, orice cheltuială, mică sau mare, influenţează nivelul beneficiului, al rentabilităţii. De aceea, nu trebuie neglijat nici un capitol de cheltuieli, nici o sursă materială sau financiară, în fiecare unitate economică impunîndu-se măsuri drastice de diminuare a cheltuielilor administrativ-gospodăreşti, de închidere a tuturor canalelor prin care se irosesc încă importante resurse materiale. Se înţelege de aici că **promovarea unui regim sever de economii** este necesar să caracterizeze în mod obligatoriu activitatea fiecărei unităţi economice angajate ferm în coordonatele reproducţiei de tip intensiv. Iar condiţia esenţială, de ordin practic, în această privinţă este instituirea regulii de fier ca **fiecare cheltuială să facă obiectul unei analize aprofundate sub raportul criteriilor de eficienţă economică,** altfel spus, **să se asigure un exigent şi eficient control preventiv.** Cu alte cuvinte, în întreaga întreprindere să se introducă ordine şi disciplină ferme în utilizarea resurselor materiale şi financiare, în respectarea riguroasă a principiului sănătos al autofinanţării.

Desigur, în societatea noastră socialistă nu se pune problema falimentului unei întreprinderi, cel mult — aşa cum preciza secretarul general al partidului — poate fi vorba de falimentul unei conduceri de întreprindere care a ignorat cerinţele autogestiunii şi autofinanţării, nu a ştiut să impună spiritul gospodăresc necesar şi posibil în utilizarea resurselor materiale şi financiare. În asemenea situaţii se impune însă intervenţia promptă, exactă, în spiritul şi litera legii, a factorilor de resort, a organelor financiar-bancare, care au datoria să-şi îmbunătăţească serios activitatea, să-şi îndeplinească în mod corespunzător rolul, obligaţiile pe care le au, conform prevederilor legii, în privinţa asigurării pretutindeni, în unităţile economice, a unei situaţii economico-financiare pozitive, reflectată în rentabilitate, în eficienţă. Prin prisma unor asemenea exigenţe se cuvine reamintită cerinţa formulată de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la recenta şedinţă a Comitetului Politic Executiv ca organele financiar-bancare să **aplice ferm legea care prevede ca în cazul în care principiile autogestiunii şi autofinanţării nu sînt respectate şi apar întreprinderi nerentabile, acestea să fie puse sub supraveghere. Nu putem** — a spus secretarul general al partidului — **să acoperim stările negative din unele unităţi pe seama realizărilor generale ale economiei noastre socialiste !**

Este firească dorinţa fiecărui om al muncii, a întregului popor de a trăi mai bine, într-o patrie prosperă. Dar împlinirea acestei dorinţe spre care năzuim cu toţii îşi are sursa trainică în munca noastră, în spiritul de răspundere cu care ştim să gospodărim şi să dezvoltăm patrimoniul socialist, avuţia naţională. Ca proprietari şi producători, dar şi beneficiari **a tot** ceea ce înfăptuim, sîntem deci interesaţi ca, acţionînd cu iniţiativă şi spirit gospodăresc, cu exigenţă revoluţionară să creăm toate condiţiile pentru ca resursele materiale şi de muncă de care dispune societatea noastră să fie valorificate cu maximă eficienţă, avînd conştiinţa clară că numai în acest fel vom asigura înaintarea neabătută a ţării pe calea progresului şi civilizaţiei socialiste, o viaţă mereu mai bună.

Nu întotdeauna graba strică treaba

Din laboratorul de cercetări spre producţie, mai repede, mai eficient

Citîm dintr-un document : „În baza protocolului încheiat între Centrul de chimie Timişoara, prin laboratorul de produse naturale «Rumeyn», în calitate de cercetător, Întreprinderea de industrializare a cărnii Timişoara, în calitate de producător, şi întreprinderea «Avicola» Giroc, în calitate de unitate care efectuează experimentul, a fost încercat în producţie, timp de 100 de zile, preparatul «nutreţ energointensiv» (pastă proteică mineralizată)... Înainte de a fi experimentat la puii în creştere, s-au făcut testări de tatonare la păsări mature (păsări ouătoare), pui de carne începînd cu a şasea zi după ecloziune şi abia după concluziile preliminare asupra dozelor din raţie şi rezultatelor biologice şi economice ale produsului s-a trecut la experimentul de bază. S-au alcătuit două loturi a cîte 10 000 pui de găină, rasa Chornich, unul martor şi unul experimental — în aceleaşi condiţii de microclimat. Lotului martor i s-a administrat hrana corespunzătoare normelor republicane de hrănire, iar lotului experimental i s-a adăugat, în hrana obişnuită, 5—10 la sută nutreţ energointensiv, timp de 56 de zile de la ecloziune. S-au făcut observaţii amănunţite cu privire la comportarea animalelor, rata de creştere, mortalitatea. S-au făcut, de asemenea, observaţii asupra calităţilor organoleptice şi microbiologice ale noului produs. S-au constatat următoarele : 1. La lotul experimental de pui sporul în greutate, faţă de lotul martor, este mai mare cu 250—300 grame pe individ. 2. Animalele din lotul experimental valorifică mai bine ratiile de hrană «clasică» ce li se administrează, aceasta dovedind prezenţa aminoacizilor esenţiali în noul produs. 3. La nici unul din animalele care au făcut obiectul experimentului nu se constată distrofii, creşterea fiind mai uniformă faţă de lotul martor. 4. Nutreţul energointensiv, adăugat în proporţie de 5—10 la sută, este corespunzător din punct de vedere al cerinţelor zootehnice de hrănire a păsărilor. 5. Noul produs poate fi un instrument preţios în dirijarea speciilor granivore (şi omnivore) din punct de vedere al producţiei şi productivităţii acestora. Propuneri : *să se omologheze şi să se generalizeze produsul pe plan naţional...* (urmează şi alte propuneri, mai de amănunt n.n.). Considerăm că noul produs este deosebit de necesar în vederea scăderii deficitului de proteină digestibilă din sectorul avicol etc...". Semnează directorul ing. Groza Ioan ; şeful de fermă, dr. Popescu Ioan ; medicul epizootolog, dr. Marcu Dan.

Am reprodus aproape în întregime protocolul încheiat după experimentul amintit. Data întocmirii acestui act : 6 februarie 1987. Au trecut deci doi ani. Între timp, preparatul „pastă proteică mineralizată" a devenit obiectul unui brevet de invenţie (94347/1987). Titular : Întreprinderea de industrializare a cărnii Timişoara ; autor : biologul Constantin Iercescu, şeful laboratorului „Rumeyn", Timişoara. S-a făcut chiar mai mult decît obţinerea brevetului : la Industria cărnii din Timişoara se află în curs de montaj o staţie-pilot productivă care, în scurtă vreme, va putea livra primele cantităţi de pastă proteică mineralizată. Doar că acest produs, chiar şi atunci cînd instalaţia va lucra cu întreaga capacitate, nu va putea furniza decît cantitatea necesară Complexului avicol Giroc interesat de furajul în cauză şi asupra valorii căruia nu mai are nici un dubiu.

Socotind că Direcţia generală economică pentru contractarea, preluarea, păstrarea, industrializarea şi livrarea furajelor din Ministerul Contractării şi Achiziţionării Produselor Agricole ar putea arăta interes faţă de generalizarea producerii furajului energointensiv „pastă proteică mineralizată" am purtat mai întîi o discuţie cu directorul tehnic :

— Fireşte că ne-ar interesa — a fost răspunsul. Cu două condiţii : 1. Substanţa în cauză să se prezinte sub formă uscată, de pulbere sau granule, pentru că furajul unic pe care îl livrăm noi este uscat şi întregul sistem al producerii, vehiculării şi administrării lui este conceput pentru această stare a nutreţului, şi 2. Să poată fi produs în cantităţi mari. Vom trimite la Timişoara un specialist, care să vadă despre ce e vorba şi ce se poate face.

Aşa încît, cîteva zile mai tîrziu, împreună cu reporterul, a călătorit la Timişoara dr. Liana Cimpeanu. Într-o discuţie cu inventatorul Constantin Iercescu a reieşit că preparatul nu are deloc o tehnologie complicată şi poate fi asigurat, la preţuri modice, în cantităţi îndestulătoare, oriunde există un abator, instalaţia necesară fiind şi ea simplă, uşor de produs şi necostisitoare. La Întreprinderea de industrializare a cărnii (titulară a brevetului), dintr-o discuţie cu directorul, dr. ing. Simion Bucatos, a reieşit acelaşi lucru, cu specificaţia că uscarea produsului şi livrarea lui sub formă de pulbere nu a fost experimentată, dar că, în principiu, operaţia nu ridică mari probleme. Acum, pentru că s-a ivit cerinţa, se va face experimentarea într-un timp scurt, utilizîndu-se instalaţia de uscare (tunel) existentă la fabrica de nutreţuri concentrate din Timişoara (există asemenea instalaţii la toate fabricile de acest fel din ţară). După uscare, la nevoie, se poate realiza şi o măcinare, astfel încît preparatul să poată fi introdus şi dozat în furajul unic. Pasta şi orice alt derivat al ei nu ridică probleme de conservare, ea păstrîndu-şi nealterate proprietăţile timp foarte îndelungat (tocmai în acest fapt constă, în principal, invenţia). Urmează ca, în următoarele săptămîni, după experimentarea uscării, direcţia din Bucureşti (D.G.E.C.P.I.L.F.) să reia dialogul cu întreprinderea din Timişoara şi, în funcţie de noile concluzii, să se întreprindă măsurile necesare pentru generalizarea producerii nutreţului energointensiv.

Şi poate că, în felul acesta, o creaţie a cercetării ştiinţifice se va dovedi de mare valoare pentru economia ţării, rezolvînd, împreună cu altele, o problemă acută a nutriţiei în marile complexe avicole (şi, poate, nu numai acolo, dacă, pornindu-se de la această fază, cercetările vor fi duse mai departe — cum am înţeles că intenţionează dr. Liana Cimpeanu).

Biologul Constantin Iercescu este autorul mai multor invenţii în domeniul preparatelor bazate pe extracţia din produse naturale. Între ele, unguentul „Rumeyn", aflat acum în arsenalul terapeuticii româneşti (cu toate atestatele necesare), de reală eficienţă ca antireumatic, antiinflamator, analgezic şi epitelizant. Cerut insistent în farmacii, preparatul este totuşi greu de găsit, pentru că producerea lui este încă frînată de mici cauze locale, pentru depăşirea cărora am înţeles că există şi soluţii adecvate şi interesul necesar din partea celor răspunzători. Să aşteptăm. Şi o altă invenţie a biologului Iercescu ni se pare a fi de o excepţională valoare : Phytohemaglutinina Timiş. Este vorba, mai exact, despre un procedeu original de obţinere a lectinelor (PHA), substanţe indispensabile în ingineria genetică, dar şi în laboratoarele de analize medicale şi veterinare. Phytohemaglutinina nu poate fi procurată în România, pînă la această oră, decît din import, la preţul — citiţi

Promovarea unui spirit nou, revoluționar — obiectiv permanent al activității politico-organizatorice

În cuvîntarea rostită la începutul lunii martie a.c., la Consfătuirea de lucru pe probleme economice de la C.C. al P.C.R., **tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului, a acordat o deosebită atenție înfăptuirii programelor de organizare științifică și modernizare a producției, pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, subliniind că „nu există problemă mai importantă pentru economia românească în momentul de față decît aceasta".**

Cum acționează organele și organizațiile de partid pentru transpunerea în viață a acestei cerințe de maximă însemnătate? Cum se manifestă rolul lor conducător în înfăptuirea orientării secretarului general al partidului de a se introduce „un spirit nou, științific, revoluționar, de răspundere în întreaga activitate de organizare și modernizare, de dezvoltare economico-socială a patriei"? Acestea sînt temele puse în dezbatere în continuarea investigației noastre în Cluj-Napoca (prima parte publicată în „Scînteia" nr. 14 494 din 26 martie a.c.) și care are în vedere importantul potențial economic și de creație tehnico-științifică al marelui municipiu de pe Someș.

Pîrghiile muncii politico-organizatorice, pîrghii ale afirmării științei și tehnicii înaintate. Pornim de la un fapt. Recent, secretariatul comitetului municipal de partid a întreprins, cu sprijinul comisiilor pe probleme, al tovarășilor din activul de partid, al specialiștilor din cercetare, proiectare și învățămînt, al unor cadre de la organele economice de sinteză, o amplă și aprofundată analiză privind desfășurarea activității de organizare științifică și modernizare a producției. În legătură cu aceasta, tovarășul Ioan Pop, secretar al comitetului municipal de partid, precizează de la bun început :

— Activitatea de importanță vitală de introducere a științei în producție, cu multe realizări notabile, dar și cu destule aspecte contradictorii, specifice oricărui proces extrem de complex, reprezintă un domeniu în care se afirmă puternic rolul conducător al organelor și organizațiilor de partid din Cluj-Napoca. Nouă nu ne impune de la sine. În calea lui se ridică diferite și destule bariere care trebuie depășite prin acțiuni conduse și coordonate de organizațiile de partid. Aceasta cu atît mai mult cu cît și noi ne regăsim, cu unele aspecte concrete din unități, în criticile formulate de secretarul general al partidului la adresa automulțumirii, a pozițiilor refractare față de nou, a conservatorismului.

Principalele concluzii ale analizei efectuate de secretariatul comitetului municipal de partid reprezintă tot atîtea *direcții de acțiune ale activității politico-organizatorice* desfășurate în prezent de organele și organizațiile de partid, de consiliile oamenilor muncii și consiliiile științifice din unitățile de cercetare, proiectare și învățămînt :

● înlăturarea neajunsurilor care stau în calea introducerii mai rapide în producție a rezultatelor cercetării, cu accent pe laturile calitative care trebuie să se exprime în creșterea gradului de inoxidare, în sporirea exportului, în efectele economice directe ;

● implicarea și mai activă decît pînă acum a institutelor de cercetare, proiectare și inginerie tehnologică în asimilarea de tehnologii noi, modernizarea fluxurilor de fabricație, a proceselor de producție ;

● reducerea costului — încă destul de ridicat — al proiectelor și prototipurilor, scurtarea ciclurilor — încă prea lungi — de asimilare a unor utilaje complexe, creșterea gradului de tipizare a reperelor, sporirea numărului de prototipuri aplicate și realizarea eficienței economice la nivelul prevăzut la includerea în plan.

Constatările „la fața locului", discuțiile purtate cu activiști de partid, cadre de conducere din întreprinderi și instituții clujene, din unele din cele peste 30 de unități de cercetare științifică și inginerie tehnologică atestă faptul că organele și organizațiile de partid militează cu tot mai multă fermitate pentru *realizarea programelor de organizare științifică și modernizare*, pentru introducerea accelerată a cuceririlor științei și tehnicii în producție, înfăptuind astfel cerința formulată de secretarul general al partidului ca, *încă din luna martie, această acțiune să se desfășoare din plin.*

Cercetarea — îngemănată cu producția. **Filiala de cercetare științifică și inginerie tehnologică pentru echipamente energetice** se află, cum se spune, „gard în gard" cu **Combinatul de utilaj greu.** Această vecinătate e firească. Practic, activitatea celor două uni-

VIAȚA DE PARTID
în municipiul Cluj-Napoca

tăți e îngemănată în efortul comun de introducere a științei în producție. Așa se face că în toamna anului 1987, cu prilejul vizitei de lucru efectuate la Cluj-Napoca de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, institutul și-a prezentat roadele muncii și preocupările chiar la marele combinat vecin.

— Indicațiile primite și cu acel prilej, orientările de largă perspectivă au dus, practic, la reorganizarea activității noastre, ne spune ing. Ioan Alexandru Berindan, membru al comitetului municipal de partid, directorul filialei. Astfel, pentru a răspunde necesităților interne și a fi competitivi la export, am și început proiectarea pentru combinatul de utilaj greu a unei game de cazane în „pat fluidizat", care permit arderea cărbunelui, inclusiv a lignitului, în condițiile reducerii gazelor poluante și, în mod special, a bioxidului de sulf. Conectîndu-ne la preocupările existente pe plan mondial pentru combaterea „efectului de seră", lucrăm intens la cercetarea și experimentarea unor instalații de gazeificare a cărbunelui, cu reducerea oxizilor de carbon.

Sîntem informați că, pe lîngă activitatea de cercetare și proiectare, în institut s-a dezvoltat o puternică bază de microproducție. Dar ne întrebăm dacă se mai poate numi ea „micro" cînd aici se produc unicate pentru economia națională destinate marilor programe din domeniul nuclear, energetic, al chimiei și petrochimiei, precum și din alte ramuri de deosebită însemnătate?

Ni se relevă contribuția decisivă a organizației de partid din institut nu numai în orientarea întregii activități, ci și în munca desfășurată cu fiecare om în parte pentru „a-l situa în condiția maximului randament", concentrîndu-se, așa cum subliniază secretarul general al partidului, atît pe ceea ce este actual, cît și pe ceea ce avem în vedere să rezolvăm în următorii cîțiva ani. Și în cercetare și proiectare omul constituie factorul hotărîtor. Omul cu capacitatea sa profesională și spiritul său revoluționar, cu exigența față de neajunsuri și pasiunea pentru promovarea noului — **trăsături formate la înalta școală, de zi cu zi, a activității de partid.**

Totdeauna, în pas cu ce e mai nou. Popasurile făcute în mai multe întreprinderi clujene aduc, prin numeroase fapte de viață, argumente puternice privind existența a ceea ce secretarul general al partidului denumește *„forțele uriașe"* care pot rezolva, într-un timp cît mai scurt, problemele legate de *progresul științei și tehnicii, de modernizarea întregii activități.* Aceste forțe cuprind atît cercetătorii, proiectanții, cadrele didactice, specialiștii, dar, în același timp, tot mai mulți oameni pasionați de știință și tehnică, care se pregătesc neîncetat, sînt la curent cu ce e nou în țară și în lume, gîndesc și acționează în mod inventiv și creator.

— Totul e să știi să conduci și să orientezi aceste forțe, să le creezi cîmp larg de acțiune, afirmă maistrul Vasile Petean, secretar al comitetului de partid de la **întreprinderea „Armătura".**

Exemplul pe care ni-l oferă, în continuare, este edificator. În urmă cu un an exportul reprezenta doar 10 la sută din producția întreprinderii. *„Producem foarte bine pentru intern"* — era paravanul sub care încercau unii să-și ascundă comoditatea și conservatorismul. Practic, era vorba de teama de nou, de efortul de a învăța și a crea. Organizația de partid a folosit toate pîrghiile muncii politice și organizatorice pentru a învinge asemenea mentalități. O acțiune concretă s-a declanșat cu prilejul unei importante comenzi pentru export care solicita creșterea rezistenței echipamentelor de la 16 la 25 de atmosfere. Aceasta însemna reproiectare, reorganizare, introducerea masivă și grabnică a unor metode științifice. Succesul obținut a dus la încheierea unor contracte cu parteneri din mai multe țări. În prezent exportul s-a dublat, dar obiectivul pentru care militează întreaga activitate de partid din întreprindere este ca el să atingă, cît de curînd, cel puțin 40 la sută.

...Martie 1989. La cunoscuta **întreprindere de ceramică fină pentru construcții „Sanex"** s-a petrecut un eveniment. După expresia maistrului Susana Ilea, secretar al comitetului de partid, aici „a bătut" pentru prima oară presa de 800 tone-forță. De ce este acesta un eveniment? Mai întîi, deoarece presa este de două ori mai puternică decît cele aduse pînă acum din import. Apoi, pentru că a fost realizată în întregime în fabrică, pe principii constructive originale, avîndu-l drept autor principal pe electricianul Ioan Cota, membru al biroului organizației de bază nr. 4 prepareare-presă. În al treilea rînd, deoarece, asistînd la prima „bătaie", care a demonstrat performanțe excelente, reprezentanții centralei și ai altor întreprinderi din țară au comandat pe loc 10 asemenea prese.

Ce-l preocupă în momentul de față pe inovatorul-activist de partid? Să realizeze o presă de 1 500 tone-forță, inclusă — în urma demonstrației celei anterioare — în programul de tehnică nouă pe acest an. Care este cheia succeselor? Din nou o expresie auzită doar cu puțin înainte în alte întreprinderi clujene : „Să fii totdeauna în pas cu cuceririle științei, cu ce e mai nou".

Știința care a pătruns în mase, în intimitatea proceselor de producție — aceasta este, într-adevăr, „forța uriașă", **promovată și propulsată de întreaga muncă de partid,** de exemplul înaintat al comuniștilor, este cheia care deschide larg porțile viitorului. Organele și organizațiile de partid din municipiul Cluj-Napoca își perfecționează propriul stil de muncă pentru a se folosi de această „chele" și a pune cît mai deplin în valoare, printr-un efort unit, marile disponibilități ale oamenilor din producție, cercetare, învățămînt, în exemplara lor bătălie pentru autodepășire.

Gh. ATANASIU
Marin OPREA

TOATE LUCRĂRILE SÎNT URGENTE!
Atenție specială acordată irigațiilor!

(Urmare din pag. I)

cooperativei și fermei. Inginerul-șef Mihai Ionescu ne spune : „Lucrăm cu toate mijloacele mecanice stabilite la porumb, acțiune care am început-o de patru zile. De două zile am declanșat și însămînțarea soiei. Nu se mai pune problema temperaturii. Zilnic o urmărim pe cea din sol, care a ajuns constant la 8 grade și are tendințe de creștere". Iată deci că se poate. Problema este să se lucreze fără reținere. Firesc ca în această unitate să fie semănate deja aproape 400 hectare din 1 049 hectare planificate. Și modul cum se acționează în continuare dă garanția că angajamentul cooperatorilor, mecanizatorilor și specialiștilor de aici de a încheia semănatul culturilor de primăvară pînă la 6 aprilie va fi respectat. Remarcăm aici grija pentru menținerea apei în sol. Pregătirea terenului se face numai cu grapa cu colți reglabili și combinatorul, mobilizîndu-se pămîntul doar pe adîncimea de semănat. Și pe cele 50 hectare de ceapă 300 de cooperatori efectuau prima prașilă, cu scopul de a sparge crusta și a conserva apa în sol.

În acest mod, care denotă răspundere pentru încheierea grabnică a semănatului și deci pentru recoltă, se acționează și în unitățile din Purani, Moșteni, Orbeasca, Blejești, Drăgănești-Vlașca, Poroschia.

Și iată unde duce „prudența", ca să nu spunem optica greșită, a unor specialiști de a tergiversa semănatul. Vecină cu unitatea din Țigănești este cooperativa agricolă de producție din comuna Brînceni. Condițiile de lucru sînt absolut identice. Și totuși semănatul porumbului începuse cu o zi în urmă, cu două semănători, a doua zi la ora prînzului cu patru ; și pînă seara — ne asigura inginerul-șef al cooperativei — vor intra în lucru și celelalte două planificate la această cultură. Deci nu cu toate forțele o dată, ci în etape, deși nu mai este cazul de făcut tatonări. Dar nu-i numai atît. Activitatea se desfășoară cam pe dos. Din cele patru semănători, una trebuia reglată în brazdă (scăpa două boabe în cuib ; cum de a trecut defecțiunea și de comisia de recepție, din care făcea parte și inginerul-șef ?), alta era trasă pe dreapta, și celelalte două, remarcăm noi, după rîndurile semănate pînă atunci, începuseră treaba cu puțin timp înainte de mijlocul zilei. „Ce să-i faci!, se lamentează inginerul-șef Nicu Tatu. Cînd e să meargă treaba rău, se defectează toate și-ți mai cad pe cap și musafirii!". Evident, nu-i vorba de ceasul rău... Ci de cu totul altceva, ce vizează modul în care este organizată aici activitatea din cîmp.

Asemenea situații de a tergiversa începerea însămînțării porumbului, dar și a soiei, justifică măsurile luate de comitetul județean de partid ca semănatul să se generalizeze urgent, pretutindeni.

Acum, în centrul preocupărilor — udarea culturilor

Nu numai la cooperativa agricolă din Țigănești, dar peste tot nevoia de apă a culturilor este evidentă. Pretutindeni au început să fie scoase și montate echipamentele de udare. De altfel, într-o serie de unități din sudul județului s-a trecut de mai multe zile la irigarea legumelor. Iată, bunăoară, la una din stațiile de pompare din sistemul Zimnicea se aflau în stare de funcționare 36 aripi de ploaie, pe suprafețe ale unei ferme a întreprinderii de producere a legumelor. Din ziua următoare se programase și irigarea cerealelor păioase la cooperativa agricolă din Zimnicea.

Dar cerințele sînt mult mai mari. Directorul întreprinderii agricole de stat Zimnicele, inginer Eugeniu Matei, are argumente foarte serioase în acest sens. Ne invită să vedem lanurile de grîu și orz. Culturile sînt frumoase, bine dezvoltate, față de perioada de timp în care ne aflăm.

Irigarea semănăturilor de toamnă la C.A.P. Zimnicea

„În două zile finalizăm erbicidarea pe întreaga suprafață de 1 300 hectare — ne spune. Așa cum se prezintă acum culturile de orz și grîu garantez 8 000 kg la hectar. Peste o săptămînă nu mai pot să mențin această afirmație, dacă nu plouă sau nu venim noi cu irigațiile. Am scos echipamentele pe cîmp, le-am montat, avem udătorii asigurați. Problema este să primim apa necesară".

După cum ne spunea inginerul Vasile Boncotă, directorul întreprinderii județene de îmbunătățiri funciare, deficitul de umiditate din sol s-a accentuat datorită lipsei precipitațiilor, ceea ce reclamă aplicarea udărilor și pe suprafețele cultivate cu cereale păioase și plante furajere, amplasate în sistemele mari și locale. „Iar în funcție de evoluția vremii, trebuie să fim pregătiți să pornim sistemele pentru a satisface prioritățile actuale. Am fost condiționați, și sîntem în continuare, de alimentarea cu energie electrică. În prezent am pornit stațiile de pompare de bază de la Dunăre și cele de repompare pentru umplerea rețelei și efectuarea probelor de funcționare. Pentru această activitate, inclusiv irigarea legumelor, care constituie prima urgență, avem nevoie de 35 MW putere medie orară. Dar din 26 martie am primit 15 MWh. Ca să irigăm cum se impune, și cerealele de toamnă, și furajele, dar să putem trece și la aplicarea udărilor de răsărire, necesarul minim de energie electrică se ridică la 52 MW putere medie orară". Noi consemnăm doar opinia interlocutorului. Rămîne ca organele în drept să decidă cît este necesar și cît este posibil din ceea ce solicită unitățile din acest județ.

Desigur, este o problemă care trebuie să se afle în atenția organelor de specialitate. Important este ca unitățile agricole să fie pregătite pentru a fi folosite sistemele de irigații, care cuprind în total 271 479 hectare. Este pozitiv faptul că reparațiile și reviziile pentru punerea în funcțiune a sistemelor au fost încheiate. Esențial pentru folosirea amenajărilor este ca toate echipamentele să fie scoase urgent în cîmp și montate pe pozițiile de lucru. Or, așa cum ne-am convins, această acțiune se desfășoară anevoios. Din 4 069 echipamente necesare pentru udarea culturilor din prima etapă, pînă în prezent au fost scoase circa 1 200, din care doar 600 sînt montate și puse în funcțiune. Dacă întreprinderile agricole de stat Zimnicea, Alexandria, Turnu Măgurele și Zimnicele, cooperativele agricole din Purani, Siliștea, Fintinele, Întreprinderea de producere a legumelor Zimnicea au acționat cu răspundere în acest sens, nu același lucru se poate spune de unitățile din Saele, Traian, Seaca, Frumoasa, Pietroșani, unde sînt rămîneri în urmă.

O problemă cu totul aparte a constituit-o recrutarea forței de muncă pentru aplicarea udărilor. Este de notat că în acest an, prin grija comitetului județean de partid, s-a acționat astfel încît în fiecare unitate agricolă să se repartizeze cîte un lucrător permanent la 100 hectare de teren amenajat. Acesta are în primire întreg echipamentul și poartă răspunderea pentru montarea lui de două ori pe zi și funcționarea corectă a acestuia. Mai rămîne ca, așa cum s-a stabilit în adunările generale ale cooperatorilor, la fiecare fermă mutarea aripilor de ploaie să se facă de către echipele de cooperatori, care au angajat executarea în acord global a întreținerii culturilor irigate.

Amenajările noi — la termen în funcțiune!

Pînă la sfîrșitul lunii aprilie, în județul Teleorman urmează să fie puse în funcțiune noi amenajări de irigații pe 18 355 hectare, care trebuie folosite pentru producția acestui an. În amenajarea complexă hidroameliorativă Frunzaru, unde este situată cea mai mare suprafață — 16 355 hectare — ne-am convins de puternica mobilizare de forțe pentru realizarea acestui obiectiv. Timpul este inaintat și, evident, unitățile agricole beneficiare resimt puternic efectele lipsei de apă. Ce garanții există că la data stabilită apa va curge pe canale? „Din punctul nostru de vedere, al constructorului, ne spune directorul Întreprinderii județene de îmbunătățiri funciare, lucrările se află în stadiul final. Am concentrat forțele pe aceste suprafețe, se lucrează în schimburi prelungite, avem baza materială asigurată și analizăm zilnic cum se îndeplinesc sarcinile pe fiecare obiectiv. Avem 7 200 hectare cu recepția preliminară făcută, suprafețe la care pot începe probele de funcționare. Alte 4 166 hectare sînt în stadiu avansat de execuție, lucrările putînd fi încheiate pînă la 10 aprilie, iar pentru 4 316 hectare au fost adoptate soluții modificate, și avem posibilitatea de a le realiza pînă la sfîrșitul lunii. Cu toate acestea, udarea acestor suprafețe, pentru care unitățile au primit plan de producție la irigat, este incertă. Și iată de ce. Antrepriza „Electromontaj" București are restanțe mari la asigurarea alimentării cu energie electrică a stațiilor de pompare din sistem. Apoi întîmpinăm serioase greutăți din partea furnizorilor de materiale". Supunem aceste probleme atenției factorilor de răspundere din Ministerul Agriculturii, pentru a întreprinde de îndată măsurile ce se impun ca și aceste terenuri să fie racordate la circuitul irigațiilor. În aceeași ordine de idei este necesar să fie soluționată și asigurarea echipamentelor de udare pentru noile amenajări. Este nevoie urgentă de 900 de aripi de udare, fără de care nu se poate discuta de irigarea culturilor în aceste amenajări.

Aurel PAPADIUC
Lucian CIUBOTARU
Stan ȘTEFAN

CONȘTIINȚA CIVICĂ

(Urmare din pag. I)

formă astfel, într-o posibilă opțiune individuală, lăsată la latitudinea fiecăruia, într-un obiectiv social prioritar, care definește însuși progresul veritabil al orînduirii socialiste. Pentru a da doar un exemplu, măsura progresului realizat în structurile și practica democrației socialiste nu este în ultimă instanță altceva decît ascendenta efectivă a personalității (ca exemplaritate în cadrul fiecărela dintre dimensiunile sale) care se află și acționează în și prin aceste structuri. Astfel, în teoria socialpolitică și în practica de conducere a procesului constructiv revoluționar, propriî partidului nostru, rolul pozitiv-stimulator al autoconducerii în afirmarea personalității este o caracteristică fundamentală, reliefînd unitatea de semnificații și determinarea reciprocă a politicului și eticului : pe de o parte, calitățile și virtuțile morale ale personalității găsesc în perimetrul instituțiilor democrației muncitorești acel cadru social care asigură, susține și extinde punerea lor în valoare ; pe de altă parte, afirmarea tot mai deplină a acestor calități și virtuți contribuie la realizarea funcțiilor multiple ale autoconducerii, la înfăptuirea obiectivelor sale în cadrul strategiei politice de ansamblu și, în ultimă instanță, devine un factor intern al autodezvoltării cadrului instituțional însuși. În sfîrșit, autoconducerea, ca **activitate practică,** este, în fapt, un important **factor educativ** intrinsec, o adevărată **școală a comportamentului politic și moral valoros,** a formării unor înalte virtuți civice ale personalității, a căror importanță și cîmp de referință depășesc cu mult zona participării la conducerea unității din care face parte.

Dimensiunea etică a personalității își găsește, astfel, un cadru de instituire și actiune deosebit de favorabil în instituțiile politice ale societății noastre. Personalitatea morală constituie, în acest sens, nu o simplă dimensiune corelată cu celelalte, ci o modalitate superioară de ființare și de acțiune a oamenilor în societatea noastră socialistă. Astfel valorile morale sînt cuprinse și integrate specific în acțiunea socială conștientă, ordonîndu-le scopurile și selectîndu-le mijloacele potrivit profundei unități în-

divid-colectivitate, care caracterizează direcția fundamentală de dezvoltare a personalității morale socialiste. Inițiativa, competența, responsabilitatea, disciplina etc., pentru a se realiza ca valori și virtuți morale ale personalității autentice, trebuie să se înscrie, atitudinal, dar și comportamental, în coordonatele dialecticii ins-colectivitate.

O asemenea relație, care caracterizează reglementarea (normare, valorizare, decizie) morală în societatea noastră, are în vedere, ca principiu fundamental, afirmarea personalității morale, creatoare, active, responsabile **în cadrul unei societăți deschise spre inovare și perfecționare conștientă.** Inclusă în sistemul general al etosului socialist, personalitatea morală, în calitate de conștiință individuală, responsabilă a lucrului bine făcut, este larg deschisă spre exterior, spre raporturile cu ceilalți, spre societate.

Personalitatea morală, civică este, în consecință, formată, perfecționată și recunoscută de colectiv. În cadrul relațiilor din colectiv, recunoașterea personalității, în general, a celei morale, cu deosebire, este o instituire de tip preferential și, totodată, o recunoaștere de semnificații morale, nu o simplă comparare a „bagajelor de cunoștințe", avînd caracterul unei descoperiri etice a persoanei exemplare, deoarece, totodată, de experiența și calitatea morală a colectivului însuși. Cunoscuta expresie a lui Marx, potrivit căreia „educatorul trebuie și el educat", poate fi extinsă îndreptățit, credem, și asupra colectivului în calitatea sa de factor ce formează, validează și „descoperă" exemplaritatea etică individuală. O asemenea educare a grupului educational trebuie să se axeze pe responsabilitatea colectivă față de aprecierea valorică a membrilor săi : obiectivitatea, ghidarea după criteriile utilității sociale, considerarea intereselor imediate ori particulare ca fiind subordonate tendințelor obiective ale perspectivei, promovarea intrajutorării și colaborării în scopul perfecționării permanente și autodepășirii (nu în cel al egalizării în mediocritate, al automulțumirii și prieteniei nepricipiale), mîndria comun resimțită față de realizările superioare ale unuia sau unora dintre membrii săi, spiritul critic în raport cu neajunsurile în muncă, indiferent de persoană s.a. sînt numai cîteva dintre componentele acestei responsabilități colective, a spiritului civic înaintat.

Virtutea morală este și trebuie să fie întotdeauna asociată cu actiunea, fiind întotdeauna **practică :** omul care o posedă este „bun în ceva", nu în bunăvoință abstractă, în bună-intentie verbală, în visare deșartă. Morala socialistă a personalității nu este declarativă, ci esential acțională, nu este abstractă, ci concretă, nu se limitează doar la afirmarea principiilor, ci se axează pe educarea lor în viata cotidiană. Personalitatea morală este, astfel, o personalitate validată de munca sa, de relațiile în care se află cu ceilalți, de capacitatea de organizare a vieții personale, de integrarea armonioasă în colectivitate, de afirmarea ei în activități politico-obștești, culturale și mai ales educative; educative nu numai prin ceea ce afirmă, ci, în primul rînd, prin exemplul practic pe care îl oferă.

Iată de ce, în aproape toate documentele de partid, în cuvîntările tovarășului Nicolae Ceaușescu drepturile personalității sînt mereu corelate cu îndatoririle ei, după cum inițiativa și creativitatea sînt integrate valorii numai pe fundamentul răspunderii personale, al respectării neabătute a legilor, a normelor sociale pe care trebuie să o manifeste fiecare comunist, fiecare om al muncii în toate domeniile de activitate. **Responsabilitatea socială,** ca înțelegere a libertății individuale în corelație cu interesele societății, ca solidarizare a individului cu consecintele sociale ale acțiunii sale, este, de fapt, **valoarea morală integratoare a cîmpului axiologic propriu societății noastre,** criteriul etic fundamental al aprecierii actiunii individuale si colective. Cerința, încă o dată formulată de către secretarul general al partidului la recenta Consfătuire de lucru de la C.C. al P.C.R., potrivit căreia **„fiecare în domeniul său de activitate are obligația și răspunderea în fața poporului, a partidului — forța politică conducătoare a națiunii noastre — să acționeze cu întreaga răspundere, în spirit revolutionar pentru realizarea obiectivelor stabilite"** particularizează, în teritoriul economicului, deci în sfera hotărîtoare a dezvoltării orînduirii noastre socialiste, îndatorirea morală integratoare a personalității exemplare.

O victorie de prestigiu a fotbaliștilor români

● Ieri, la Sibiu, România — Italia : 1—0

Meciul amical de fotbal disputat ieri la Sibiu între echipele României și Italiei a coincis cu debutul tricolorilor noștri în noua primăvară fotbalistică. O primăvară pe care le-o dorim, cu toții, frumoasă și rodnică, de bun augur pentru o bogată recoltă de puncte în toamnă, care să decidă calificarea reprezentativei noastre la turneul final al Campionatului mondial din vara anului viitor.

Reamintim că înfîlnirea precedentă dintre tricolori și „azzurri" a avut loc în aprilie 1983, la București (avea caracter oficial !), cînd fotbaliștii noștri au învins, de asemenea, cu 1—0. Acum, la Sibiu, am asistat — într-o ambianță incintătoare și într-o organizare desăvîrșită, cu adevărat de nivel european — la a zecea ediție a confruntărilor fotbalistice România — Italia.

Antrenorii formației noastre, Emerich Jenei și Cornel Drăgușin, au întîmpinat unele dificultăți în alcătuirea „unsprezecelui" tricolor pentru această partidă, deși amicală, totuși dificilă, datorită accidentării lui Bumbescu și Rotariu, cît și din cauza incertitudinii care a planat pînă în ultimul moment asupra posibilității de a fi folosiți Lung, Rednic și Cămătaru. Pînă la urmă meciul a fost abordat cu următoarea formație : Lung — Dan Petrescu, Iovan, Rednic, Klein — Mateuț, Sabău, Hagi, Gheorghe Popescu — Lăcătuș, Cămătaru.

De cealaltă parte, antrenorul Azeglio Vicini, care s-a anunțat hotărît să pregătească o echipă capabilă să cîștige Mondialele '90 din Italia, a ales pentru început o formulă de echipă cu două modificări față de cea folosită cu cîteva zile înainte la Viena (unde Italia a învins Austria cu 1—0). Adică : Zenga — Bergomi, Ferri, Baresi, Ferrara — Berti, Donadoni, De Napoli, Gianini — Vialli, Borgonovo. Altfel spus, 4 jucători de la Internazionale, cîte doi de la Milan și Napoli, cîte unul de la Roma, Fiorentina și Sampdoria.

Desfășurarea partidei a fost urmărită la radio și pe micul ecran, în întreaga țară. Filmul fazelor este prin urmare cunoscut și nu-l vom mai derula. Vom face numai cîteva considerații.

Echipa României a fost, evident, superioară valoroasei sale partenere de joc. Și ca potențial, și ca domnare în cîmp, și ca ocazii de gol. În primele 45 de minute mingea putea să intre în plasa porții lui Zenga de 7 ori, dar ai noștri s-au ales numai cu... o bară (Mateuț, minutul 21). Italienii sînt și ei de 4 ori în poziții favorabile (de două ori prin Vialli), însă scorul rămîne alb.

Imediat după pauză am asistat la cea mai frumoasă dintre multele imagini frumoase ale acestei destul de aprige confruntări fotbalistice. La o inspirată pasă primită de la Iovan, Sabău face un adevărat „slalom" printre fundașii italieni și șutează imparabil din interiorul careului. Alături, la masa presei, un ziarist italian, Giusseppe Tassi, transmitea, prin telefon, gazetei sale din Bologna că „Tînărul român Sabău a pătruns vertiginos și irezistibil printre fundașii azzurri și a înscris cu un șut la care Zenga a rămas doar spectator".

În rest, ce s-a mai întîmplat pe teren, faze frumoase, ratări etc., etc. prezintă importanță mai ales pentru meciul de ieri în sine.

Mai importante ni se par însă declarațiile făcute imediat după încheierea jocului de reputați tehnicieni români și italieni. Iată-le pe scurt. Antonio Mattarese, președintele federației italiene de fotbal : „A fost un meci util de verificare. Formația României a confirmat excelentele evoluții din preliminariile campionatului mondial, cîștigînd meritat, după o evoluție remarcabilă, cu multe virtuți spectaculare".

Azeglio Vicini, antrenorul selecționatei Italiei : „Fotbaliștii români au fost mai buni în ambele reprize, în timp ce formula de echipă pe care am folosit-o noi nu a dat satisfacție".

Emerich Jenei, antrenorul reprezentativei României : „Scorul minim la care am cîștigat nu reflectă după părerea mea superioritatea formației noastre, care a demonstrat o maturitate tactică exemplară și un plus de tehnică".

Felicitînd întreaga noastră echipă, și în special pe Rednic și Iovan, Sabău, Klein și Hagi, după opinia noastră cei mai buni în întîlnirea de ieri, alături de Lung, felicitînd pe debutanții Dan Petrescu și Cîgan, să anunțăm că viitoarea partidă a națională noastre — tot de pregătire — va avea loc la 12 aprilie la Varșovia, cu Polonia. Apoi urmează la 26 aprilie, la Atena, o partidă extrem de importantă cu Grecia. Pentru succesul de ieri, „Bravo tricolori !", pentru viitor, „Succes tricolori !".

Gheorghe MITROI

★

ȘAH. În perioada 30 martie — 20 aprilie, la Barcelona se va desfășura cel de-al patrulea turneu pentru „Cupa mondială de șah", la care vor lua parte campionul lumii, Gari Kasparov (U.R.S.S.), marii maeștri Speelman, Short (Anglia), Hjartarson (Islanda), Beliavski (U.R.S.S.), Seirawan (S.U.A.), Korcinoi (Elveția), Liubojevici (Iugoslavia) etc. Înaintea acestui turneu, în clasamentul „Cupei mondiale" conduce Beliavski, cu 60,5 puncte, urmat de Kasparov (56,5 p), Karpov (54,5 p), Speelman (51,5 p) etc.

FOTBAL. La Alba Iulia s-a disputat miercuri meciul international amical de fotbal dintre echipele de tineret ale României și Italiei. Fotbaliștii români au obținut victoria cu scorul de 2—1 (1—1) prin golurile marcate de Negrău (min. 7) și Timofte (min. 60). Punctul formației italiene a fost înscris de Cravero (min. 10).

vremea

Prognoza meteorologică pentru intervalul 30 martie (ora 20) — 2 aprilie (ora 20). În țară : vremea va fi caldă, în sudul țării. Cerul temporar noros în prima zi, în partea de nord-est, apoi în cea mai mare parte a țării. Începînd din sud-vest. Pe alocuri vor cădea precipitații slabe sub formă de ploaie, la început în nord-est, apoi în partea a doua a intervalului și în sudul teritoriului. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile maxime vor fi cuprinse în general între 12 și 22 grade, iar cele minime între zero și 10 grade, mai coborîte în prima noapte în estul țării. În București : vremea va fi caldă. Cerul variabil, la început, se va înnora treptat. Vor fi condiții de ploaie slabă, la sfîrșitul intervalului. Vîntul va sufla slab pînă la moderat. Temperaturile maxime vor fi cuprinse între 18 și 22 grade, iar cele minime între 3 și 7 grade.

LONEA :
Cărbune peste prevederi

Continuînd șirul succeselor obținute în ultimii ani, harnicul colectiv de muncă de la Întreprinderea minieră Lonea, care în anul trecut s-a situat pe primul loc în întrecerea socialistă dintre unitățile din industria carboniferă a județului Hunedoara și pe unul din locurile fruntașe pe țară, raportează și în acest început de an depășirea prevederilor de plan cu 16 000 tone cărbune. Acest frumos succes este datorat extinderii și aplicării de către un număr tot mai mare de brigăzi a metodei de extragere a cărbunelui cu tavan artificial de rezistență, folosirii la capacitate a tehnicii din dotare și a forței de muncă, instaurării în fiecare formație de lucru a unui climat angajant, de ordine și disciplină. **(Sabin Cerbu).**

Cronica zilei

Tovarășa Lina Ciobanu, viceprim-ministru al guvernului, a primit, miercuri, pe Conrado Martinez Corona, președintele Institutului Național pentru Sport, Educație Fizică și Recreere din Republica Cuba, care a efectuat o vizită în țara noastră.

În cadrul întrevederii au fost subliniate bunele raporturi de colaborare statornicite între țările noastre și, în acest context, au fost relevate posibilitățile de dezvoltare în continuare a relațiilor bilaterale în domeniul sportului.

A fost de față Niel Ruiz Guerra, ambasadorul Republicii Cuba în țara noastră.

tv

19,00 Telejurnal ● 1 Mai — raport muncitoresc
19,25 Pe drumul înfăptuirii noii revoluții agrare (color). Agricultura românească în Epoca Nicolae Ceaușescu. Documentar
19,45 Ctitor și făuritor de istorie nouă (color). Documentar
20,05 Laureați ai Festivalului național „Cîntarea României" (color)
20,35 Tinerețe — educație — spirit revoluționar. Exigență, disciplină, combativitate, atitudine înaintată față de muncă — trăsături cultivate încă din anii de școală
20,55 Film artistic în serial (color). „Doctorul Poenaru". După romanul cu același titlu de Paul Georgescu. Producție a Casei de filme unu. Prima parte
21,50 Telejurnal
22,00 Închiderea programului

Aeroportul din Tulcea redeschis traficului aerian

A fost redeschis traficului aerian de pasageri aeroportul din Tulcea, care a fost supus unor importante lucrări de refacere a pistei de decolare-aterizare, de modernizare a aerogării. Începînd cu data de 29 martie, această localitate este legată de Capitală prin cursa TAROM RO 143/144, care decolează, zilnic, de pe aeroportul București Băneasa la ora 8,45 și aterizează la Tulcea la ora 9,25. De la Tulcea, avionul decolează la ora 9,55, aterizează pe aeroportul Mihail Kogălniceanu—Constanța la ora 10,15 și pe aeroportul București—Băneasa la ora 11,25.

Din data de 15 mai vor zbura, zilnic, două curse directe București — Tulcea și retur.

(Agerpres)

cinema

● **Martori dispăruți :** SCALA (11 03 72) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, FAVORIT (45 31 70) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, EXCELSIOR (65 49 45) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Fata Morgana :** DACIA (50 35 94) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Revanșa :** DRUMUL SĂRII (31 28 13) — 15; 17; 19
● **În fiecare zi mi-e dor de tine :** COTROCENI (81 68 88) — 15; 17; 19
● **De ce are vulpea coadă :** PACEA (71 30 85) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, MUNCA (21 50 97) — 15; 17; 19
● **Expediția :** VIITORUL (10 67 40) — 15; 17; 19
● **Vacanța cea mare :** AURORA (35 04 66) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, CULTURAL (83 50 13) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Ultima noapte a Șeherezadei :** BUCUREȘTI (15 61 54) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Prețul unei vieți :** LUMINA (14 74 16) — 9; 12; 15; 18
● **Văduvele :** TIMPURI NOI (15 61 10) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Sora 13 :** BUZEȘTI (50 43 58) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Cine ești, călărețule?:** FERENTARI (80 49 85) — 14,30; 16,45; 19
● **Iubire statornică :** SALA MICĂ A PALATULUI — 17,15; 19,30
● **Unde este un „nofelet"? :** LIRA (31 71 71) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, FLOREASCA (33 29 71) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Oricare fată iubește un băiat:** GIULEȘTI (17 55 46) — 9; 11; 13; 15; 17; 19, COSMOS (27 54 95) — 9; 11; 13; 15; 17; 19
● **Antoniu și Cleopatra :** STUDIO (59 53 15) — 10; 13; 16; 19
● **Comedianta :** VOLGA (79

Scînteia **VIAȚA INTERNAȚIONALĂ** Scînteia

Puternice acțiuni împotriva planurilor de modernizare a armelor nucleare

Demonstrații de protest în peste 300 de orașe vest-germane

BONN. — După cum a precizat agenția A.D.N., tradiționalele mărșuri și demonstrații de primăvară pentru pace din R.F. Germania au cuprins peste 300 de orașe.

În cursul acestor manifestații, la care au luat parte zeci de mii de persoane, s-a subliniat necesitatea de a se renunța la modernizarea armelor nucleare.

Manifestațiile au fost organizate de partide politice, sindicate, mișcări pentru pace și organizații obștești.

Militanții pentru pace din Bremen și din localitățile din împrejurimi au organizat o blocadă simbolică a bazei militare americane în care este cantonată o brigadă de tancuri. Împotriva demonstranților a intervenit poliția.

Unul din conducătorii organizației locale a militanților pentru pace a anunțat că în curînd vor fi organizate noi demonstrații în sprijinul păcii și dezarmării.

Demersuri ale unor forțe politice și organizații antirăzboinice din Belgia

BRUXELLES. — Partidul ecologist din Belgia a cerut guvernului ca, la apropiata reuniune a Grupului de planificare nucleară al N.A.T.O., să se pronunțe împotriva planului de modernizare a rachetelor nucleare tactice. Într-o declarație dată publicității, Partidul ecologist belgian consideră că o hotărîre privind modernizarea armelor nucleare tactice ar duce la escaladarea cursei înarmărilor. Partidul ecologist, care este reprezentat în parlament, a cerut, de asemenea, ca această chestiune să fie dezbătută în forul legislativ al țării.

De de altă parte, mai multe organizații antirăzboinice din Belgia au lansat tuturor forțelor democratice din țară apelul de a participa la o demonstrație de masă, programată pentru 16 aprilie, în semn de protest împotriva planurilor de modernizare a rachetelor nucleare cu rază scurtă de acțiune ale N.A.T.O.

Posibilitățile programului militar american „războiul stelelor" au fost supraevaluate

apreciază ministrul apărării al S.U.A.

WASHINGTON 29 (Agerpres). — Primul experiment antirachetă efectuat cu un satelit în cadrul programului militar american „Inițiativa de Apărare Strategică" (S.D.I.) nu s-a desfășurat în condițiile prevăzute. Satelitul, lansat pe orbită săptămîna trecută de o rachetă de tipul „Delta", are ca misiune culegerea de informații legate de detectarea rachetelor balistice. Deschizîndu-se cu viteză prea mică, ecranul protector al senzorilor a împiedicat captarea tuturor datelor de către aceștia, a informat Pentagonul.

Pe de altă parte — transmite Buletinul de presă al Casei Albe — ministrul apărării al S.U.A., Richard Cheney, a afirmat, într-un interviu, că, deși consideră programul S.D.I. ca fiind „foarte important", Administrația precedentă „a supraevaluat acest concept". Scutul total, fără nici o breșă, care să împiedice pătrunderea tuturor rachetelor inamice, este o noțiune „extrem de îndepărtată", a subliniat ministrul apărării.

HAMBURG

Seminar consacrat politicii de pace și securitate

Participă reprezentanți militari ai celor două state germane

BONN 29 (Agerpres). — În orașul vest-german Hamburg s-a deschis un seminar consacrat politicii de apărare, care reunește, pentru prima oară, experți militari și ofițeri superiori ai Armatei Populare Naționale a R.D. Germane și ai forțelor armate ale R.F. Germania. Seminarul este găzduit de Institutul pentru cercetări în domeniul păcii și politica de securitate. Dezbaterile se concentrează asupra problemelor dezarmării și intereselor de securitate ale celor două state germane în alianțele militare din care fac parte, cu preocupare specială pentru negocierile de dezarmare în curs de desfășurare de la Viena, transmite agenția A.D.N.

Îngrijorare în legătură cu escaladarea violenței la Beirut

BEIRUT 29 (Agerpres). — Forțele rivale libaneze au reluat, miercuri, duelurile de artilerie în zona liniei de demarcație dintre sectoarele de est și de vest ale Beirutului, încălcînd acordul de încetare a focului intervenit de puțin timp între părți, informează agenția K.U.N.A.

Numărul total al victimelor de la izbucnirea luptelor, în urmă cu peste două săptămîni, a ajuns la 122 de morți și 376 de răniți. Surse ale UNIFIL au declarat că cel puțin 35 000 de familii și-au părăsit locuințele în căutarea unor locuri care să le ofere o mai mare securitate.

NAȚIUNILE UNITE 29 (Agerpres). — Secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, și-a exprimat profunda îngrijorare în legătură cu escaladarea violenței în capitala Libanului și în jurul ei, deplîngînd pierderea de vieți în rîndul populației civile de toate părțile.

El a reafirmat sprijinul față de eforturile Comitetului „celor șase" al Ligii Arabe în direcția soluționării crizei libaneze, alăturîndu-se apelului acestei organizații de a se pune capăt vărsării de sînge pentru ca în Liban să prevaleze spiritul dialogului și al reconcilierii naționale.

Concluzii ale Conferinței internaționale asupra datoriilor externe ale țărilor africane și arabe

TRIPOLI 29 (Agerpres). — În localitatea Misurata s-au încheiat lucrările conferinței internaționale asupra datoriilor externe ale țărilor africane și arabe. Au fost examinate situația datoriilor externe ale acestor țări, perspectivele lor de dezvoltare economică și căile privind eliminarea acestei grave probleme cu care se confruntă țările din regiune. S-a subliniat necesitatea coordonării pozițiilor țărilor debitoare în cadrul unei acțiuni concertate vizînd reglementarea problemei datoriei externe pe termen mediu și lung, a continuării dialogului Nord-Sud în vederea instaurării unei noi ordini economice internaționale bazate pe echitate și cooperare și a creării unor condiții favorabile pentru sporirea resurselor financiare ale țărilor în cauză pentru a face față poverii datoriei externe.

Principalele orientări strategice stabilite de reuniune au în vedere, printre altele, reducerea volumului datoriilor și a ratei dobînzii la credite, realizarea unor reforme în vederea eliminării dezechilibrelor economice ale țărilor arabe și africane, refuzarea condițiilor și constrîngerilor impuse de F.M.I. care contravin opțiunilor ideologice ale țărilor.

„Datoria externă a Americii Latine nu poate fi rambursată"

O declarație a secretarului executiv permanent al S.E.L.A.

CARACAS 29 (Agerpres). — Secretarul executiv permanent al Sistemului Economic Latino-American (S.E.L.A.), Carlos Perez del Castillo, a afirmat că datoria externă a Americii Latine nu poate fi rambursată în actualele condiții și în cele previzibile, fiind necesară o inițiativă regională în acest sens — transmite agenția Prensa Latina. După o întrevedere avută la Caracas cu președintele venezuelean, Carlos Andres Perez, el a declarat că singura soluție posibilă este reducerea datoriei, pornindu-se de la o actiune concertată a statelor creditoare și debitoare a băncilor internaționale și a organismelor financiare multilaterale. Secretarul executiv permanent al S.E.L.A. a apreciat că propunerea ministrului finanțelor al S.U.A. privind datoria externă a țărilor în curs de dezvoltare „nu reprezintă un plan, ci o serie de puncte de vedere neconcretizate". În context, Carlos Perez del Castillo a arătat că latino-americanii trebuie să elaboreze propria inițiativă, care să se refere la reducerea datoriilor și a dobînzilor.

Se extinde cooperarea între țările în curs de dezvoltare

RABAT 29 (Agerpres). — O conferință ministerială în problemele cooperării în domeniul pescuitului dintre țările africane riverane Oceanului Atlantic se deschide la 30 martie în Maroc — relatează agenția M.A.P. Participanții, reprezentînd 20 de țări din Africa, precum și delegați ai organismelor internaționale interesate, vor examina posibilitățile de lărgire a colaborării pe planul utilizării rationale a resurselor piscicole, ca și în activitățile economice legate de acest sector.

LOME 29 (Agerpres). — În condițiile dictatului economic al marilor instituții financiare ale lumii occidentale, tot mai multe state ale Africii apelează la organisme de împrumut regionale, care percep dobînzi mult mai mici și termeni de rambursare acceptabili. Astfel, Banca de Dezvoltare a Țărilor Vest-Africane (B.O.A.D.), cu sediul la Lome, capitala statului african Togo, a aprobat acordarea unor credite pentru Benin și Senegal consacrate extinderii rețelelor rutiere din cele două state și pentru transpunerea în viață a proiectelor de irigații în Senegal și Burkina Faso — informează agenția Atop.

Efecte dramatice ale crizei economice

puse în evidență de reuniunea consacrată salvării vieții copiilor înlemniți din „lumea a treia"

PARIS 29 (Agerpres). — Sub egida UNICEF, la Paris au început lucrările unei reuniuni internaționale consacrate examinării posibilităților de salvare a milioane de copii din țările în curs de dezvoltare care mor anual din cauza foametei și bolilor.

Criza economică și efectele negative ale datoriilor externe au constituit principalele cauze care au determinat moartea a peste 500 000 de copii anul trecut — a declarat în intervenția sa Marco Ciodo, director executiv adjunct al UNICEF. El a menționat că în țările în curs de dezvoltare mor anual 15 milioane de copii (40 000 pe zi). Progresul tehnic a contribuit anul trecut la salvarea de la moarte a aproximativ două milioane de copii. Cu toate acestea, situația rămîne critică în Asia și America Latină, unde sărăcia absolută generată de datoria externă și lipsa acută de asistență medicală se resimt cu putere.

„Asimetria în circulația informației între Nord și Sud" criticată la conferința de la Paris

PARIS 29 (Agerpres). — La Paris s-au desfășurat lucrările unei conferințe a miniștrilor informațiilor din 27 țări africane. Dezbaterile s-au concentrat asupra problemei accesului la informație al țărilor în curs de dezvoltare, ca o cale spre progres.

Vorbind în numele țărilor africane, caraibiene și din Oceanul Indian, ministrul informațiilor al Gabonului, Zacharie Myboto, a criticat „asimetria existentă în circulația informației între Nord și Sud". Cooperarea între statele industrializate și cele africane este caracterizată de un dezechilibru în schimbul de informații sub toate formele sale, a arătat el. Ministrul gabonez a cerut mijloacelor de informare în masă din țările occidentale să manifeste mai mult interes față de problemele reale ale Africii.

Scrisoare adresată de președintele Afganistanului secretarului general al O.N.U.

NAȚIUNILE UNITE 29 (Agerpres). — Într-o scrisoare adresată secretarului general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar, președintele Afganistanului, Najibullah, a cerut înființarea unor posturi permanente de observatori ai O.N.U. la granița dintre țara sa și Pakistan. El a afirmat că este necesar ca misiunea de bune oficii a Națiunilor Unite în Afganistan și Pakistan (UNGOMAP) să stabilească posturi permanente într-o serie de zone pentru a urmări situația din zonă — relatează Departamentul pentru informații publice al O.N.U.

„Regimul de la Pretoria frînează procesul de decolonizare a Namibiei"

relevă președintele S.W.A.P.O.

LISABONA 29 (Agerpres). — Într-un interviu acordat ziarului „O Diario" din Portugalia, președintele Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (S.W.A.P.O.), Sam Nujoma, a acuzat regimul rasist din Africa de Sud că acționează în direcția erodării procesului decolonizării Namibiei, încălcîndu-se în acest fel prevederile Rezoluției 435 a Consiliului de Securitate. Liderul S.W.A.P.O. a arătat că Africa de Sud sprijină bandele rebele antiguvernamentale din Angola să se infiltreze pe teritoriul namibian, prin zona Caprivi. El a cerut autorităților de la Pretoria să înceteze astfel de manevre și să respecte procesul obținerii independenței Namibiei, pentru stabilirea unui guvern democratic, nerasist.

*

LUANDA 29 (Agerpres). — Președintele R.P. Angola, Jose Eduardo dos Santos, l-a primit pe A. Adamișin, adjunct al ministrului sovietic al afacerilor externe, aflat în vizită la Luanda. În cursul convorbirii au fost examinate aspecte ale relațiilor bilaterale și situația actuală din Africa australă. Părțile — relatează agenția T.A.S.S. — au apreciat că în sudul Africii nu poate fi instaurată o pace trainică fără lichidarea regimului de apartheid și s-au pronunțat pentru intensificarea eforturilor internaționale în această direcție.

Încercări de reluare a legăturii cu stația interplanetară „Phobos"

MOSCOVA 29 (Agerpres). — În legătură cu pierderea de către Centrul de dirijare a zborului a legăturii prin radio cu stația automată interplanetară sovietică „Phobos", ziarul „Izvestia" relatează, citînd o declarație a șefului Direcției pentru crearea și folosirea tehnicii cosmice, Dunaev, că specialiștii încearcă reluarea legăturii prin radio cu aparatul cosmic. Paralel sînt analizate cauzele posibile ale defecțiunii survenite.

Specialiștii apreciază că termenul pe care și l-au acordat pentru îndepărtarea defecțiunii este de maximum o săptămînă, după care se va stabili planul de urmat în continuare.

„Reunificarea Coreei trebuie realizată prin dialog pașnic între Nord și Sud"

Comunicat al reuniunii de la Phenian

PHENIAN 29 (Agerpres). — La Phenian a avut loc o reuniune a partidelor politice și organizațiilor din R.P.D. Coreeană în legătură cu dezvoltarea multilaterală a dialogului Nord-Sud. Potrivit comunicatului dat publicității, reluat de agenția A.C.T.C., se subliniază că reunificarea patriei trebuie realizată prin dialog pașnic și negocieri între Nord și Sud. Se arată, de asemenea, că se pot desfășura convorbiri nu numai între reprezentanți oficiali, ci și cu participarea unor personalități din ambele părți, asemenea contacte urmînd să aibă loc la Phenian, Panmunjon, Seul sau în altă parte.

AGENȚIILE DE PRESĂ – *pe scurt*

EXPOZIȚIE ROMANEASCĂ LA MASCAT. La Mascat, capitala sultanatului Oman, s-a deschis o expoziție de produse românești, la care participă zece întreprinderi de comerț exterior din România. Produsele expuse evidențiază realizările pe plan economic ale țării noastre.

CONVORBIRI CHINO-ALBANEZE. La Beijing a avut loc o convorbire între ministrul adjunct de externe al R.P. Chineze, Tian Zengpei, și omologul său albanez, Muhamet Kapllani, aflat, în fruntea unei delegații, în China. S-a procedat la o evaluare a procesului de îmbunătățire și dezvoltare, în ultimii ani, a relațiilor bilaterale și au fost abordate perspectivele extinderii lor în continuare — relatează agenția China Nouă.

RELAȚII DIPLOMATICE. Guvernele Republicii Zimbabwe și Republicii Panama au convenit asupra stabilirii de relații diplomatice la nivel de ambasadă între cele două țări.

SE EXTINDE COOPERAREA IUGOSLAVO-AUSTRIACĂ. Președintele Consiliului Executiv Federal al R.S.F. Iugoslavia, Ante Markovici, a avut convorbiri, la Belgrad, cu vicecancelarul federal și ministru de externe al Austriei, Alois Mock, aflat în vizită oficială. De ambele părți s-a exprimat satisfacția pentru relațiile prietenești dintre cele două țări, bazate pe principiile bunei vecinătăți și respectului reciproc, precum și dorința extinderii lor în continuare. Au fost abordate o serie de aspecte ale cooperării economice bilaterale și regionale — transmite agenția Taniug.

REFUZ AL GRECIEI. Grecia nu va participa la manevrele anuale ale N.A.T.O. denumite codificat „Distant Hammer", care vor avea loc în perioada 20 aprilie — 2 mai, a anunțat la Atena un reprezentant oficial al guvernului elen.

PLENARĂ. La Alger se desfășoară, începînd de marți, lucrările plenarei C.C. al Frontului de Eliberare Națională, partid unic de guvernămînt din Algeria. Pe ordinea de zi figurează analiza situației generale din țară și definirea liniilor de acțiune pentru perioada următoare — informează agenția A.P.S. La plenară a luat cuvîntul Chadli Bendjedid, președintele F.E.N., președintele Republicii Algeriene Democratice și Populare.

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE AL IRANULUI, Ali Akbar Velayati, a avut convorbiri cu Marrack Goulding, trimisul special al secretarului general al O.N.U., informează agenția IRNA. Au fost examinate aspecte legate de respectarea acordului de încetare a focului și activitatea grupului de observatori militari ai Națiunilor Unite pentru Iran și Irak (U.N.I.I.M.O.G.).

ȘOMAJUL ÎN FRANȚA. În luna februarie, în Franța au fost înregistrați oficial 2,59 milioane de șomeri, ceea ce corespunde unei rate a șomajului de 10 la sută din totalul populației apte de muncă, informează agenția D.P.A., citînd un raport dat publicității la Paris.

AVARIEREA ȘI SCUFUNDAREA unui bac supraîncărcat pe rîul Megna, din Bangladesh, s-a soldat cu moartea a 100 de persoane, în principal femei și copii. Bacul, pe care se aflau cel puțin 300 de pasageri, s-a răsturnat în mijlocul rîului, în apropierea orașului Barisal, la 120 km de Dhaka.

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

DIE WELT

„LA ZÜRICH SE ACCENTUEAZĂ CRIZA DE LOCUINȚE"

Die Wohnungskrise in Zürich spitzt sich zu

Sub titlul „PROTESTE MASIVE ÎN ELVEȚIA ÎMPOTRIVA CHIRIILOR EXTREM DE RIDICATE. TOT MAI MULȚI CETĂȚENI FĂRĂ LOCUINȚĂ. CRIZA DE LOCUINȚE LA ZÜRICH SE AGRAVEAZĂ", cotidianul vest-german „DIE WELT" publică un articol, din care reproducem :

De patru săptămîni, scrie „Die Welt", la Zürich se organizează demonstrații tot mai ample împotriva lipsei de locuințe. Mii de oameni, printre care mulți bătrîni, protestează împotriva speculei și prețurilor ridicate de pe piața locuințelor. Această acțiune a fost organizată de asociația chiriașilor, partidele de stînga și de ecologiști. La mijlocul lunii martie, 3 000 de persoane au protestat organizînd un marș prin oraș. La început, acțiunea de protest s-a desfășurat pașnic, însă, în cele din urmă, s-a ajuns la „o izbucnire a violenței", cum scria cotidianul „Neue Zürcher Zeitung". Demonstranții au aruncat cu pietre și sticle, iar poliția a răspuns cu gaze lacrimogene.

Cea mai violentă luptă de stradă, după perioada agitată de la începutul anilor '80, a îngrijorat profund poliția. În ultima vreme Zürichul și alte orașe se confruntă cu mari tulburări. În rîndurile populației crește nemulțumirea, întrucît criza de locuințe se accentuează, afectînd tot mai multe persoane. Numărul persoanelor lipsite de adăpost crește rapid ; o cincime o reprezintă femeile. În prezent, doar două locuințe din 10 000 sînt libere, în mod normal ar trebui să fie 100 pînă la 150. La un singur anunț de închiriere a unei locuințe se prezintă 300 de solicitanți. Spre închiriere sînt oferite însă locuințe scumpe, iar persoanele care au venituri mici nu au nici o șansă.

Din anul 1980, chiriile au crescut cu pînă la 80 la sută. Pentru un apartament cu patru camere, la Zürich sau Geneva se plătește o chirie de cel puțin 3 000 de mărci vest-germane, la un venit mediu lunar de aproximativ 5 300 mărci. Pentru apartamente mici se plătește o chirie de aproape 1 500 mărci vest-germane. S-a înregistrat, de asemenea, și o explozie continuă a prețurilor terenurilor în zona Zürich și în alte cantoane.

La aceste aspecte se adaugă și faptul că în anii '60 rata natalității a fost foarte ridicată, ceea ce se reflectă pe piața locuințelor printr-o cerere tot mai mare. Locuințele mai vechi sînt transformate tot mai des în spații comerciale, care aduc profit. Ideea construirii de locuințe ieftine eșuează datorită prețurilor ridicate cu care se vînd terenurile. Reprezentanții partidelor de stînga pledează pentru o intervenție a statului. Recent, parlamentul federal de la Berna a hotărît îmbunătățirea protecției chiriașului confruntat cu rezilierea contractului de închiriere. Cu toate acestea, nu se întrevede o dezamorsare a crizei de locuințe — scrie în încheiere „Die Welt", în textul însoțit, între altele, de fotografia de mai jos.

Dimensiunea politică a dilemelor ecologice

Așa cum este cunoscut, în ansamblul activității sale internaționale, România socialistă acordă un rol important adoptării unei strategii globale pentru a se opri înrăutățirea situației ecologice pe plan mondial. **„Apărarea mediului înconjurător,** declara, în acest sens, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, **reprezintă astăzi una din cele mai importante probleme pentru toate popoarele și toate zonele".** În concepția țării noastre, măsurile în domeniul ecologic trebuie adoptate în strînsă legătură cu sistarea cursei înarmărilor, inclusiv a experiențelor nucleare, cu lichidarea subdezvoltării și mai buna organizare a relațiilor dintre state. Tocmai într-o asemenea viziune de largă cuprindere, țara noastră se pronunță pentru realizarea unui **acord general,** care să vizeze apărarea și menținerea condițiilor de viață pe planetă.

În ultimul timp s-au multiplicat semnalele de alarmă în legătură cu poluarea excesivă a aerului, solului și apei, cu deteriorarea crescîndă a echilibrului ecologic al planetei, proces care riscă să capete proporții tot mai îngrijorătoare dacă nu se iau imediat măsuri de remediere. „Efectul de seră", ca urmare a acumulării în atmosferă a imenselor cantități de gaze (bioxid de carbon și de sulf, oxizi de azot, metan s.a.), provenite din activitatea industrială modernă, din sporirea neîntreruptă a parcului de autovehicule, ca și din defrișarea prin ardere a pădurilor tropicale ; ploile acide (determinate de combinația unora din aceste gaze cu vaporii de apă) care restring și mai mult suprafețele impădurite, „plămînii" planetei ; rarefierea stratului protector de ozon ; scăderea fertilității solurilor, prin tratarea în exces cu substanțe chimice ; „mareele negre", scurgerile de țiței care infestează apele mărilor și oceanelor ; diminuarea rezervelor de apă dulce, cursurile de apă transformîndu-se în adevărate canale colectoare pentru tot felul de substanțe nocive, de la lubrifianți și solvenți organici la diferite soluții în suspensie : acumularea în proporții fără precedent a altor reziduuri cu un înalt grad de toxicitate, chimice și radioactive — sînt tot atîtea probleme strîns legate între ele, care au încetat să mai constituie o preocupare exclusivă a oamenilor de știință, dobîndind o dimensiune politică tot mai pronunțată. Probleme care, prin caracterul lor global, privesc toate națiunile, fără excepție, și necesită aportul tuturor, în vederea unor soluții de asemenea cu caracter global. Luna martie a oferit un exemplu concludent din acest punct de vedere, rînd pe rînd orașe ca Bruxelles, Londra, Haga, Quito, Moscova, Basel fiind gazde ale unor foruri la care figuri proeminente ale vieții politice și obștești din diferite state ale lumii, reprezentanți ai unor organizații internaționale guvernamentale și negu-vernamentale, experți, specialiști ș.a. au făcut schimburi de păreri, au prezentat analize și au avansat previziuni, au înfățișat posibile scenarii pe termen mai scurt sau mai lung, au formulat propuneri, toate circumscrise aceluiași deziderat al adoptării unor decizii care să asigure ocrotirea mediului înconjurător, subsumate aceleiași idei a promovării unei securități ecologice generale.

La reuniunile din această lună s-a făcut auzit avertismentul sever că dacă nu se va proceda de urgență la reducerea gradului de poluare a aerului, „efectul de seră" — termenul de comparație mai potrivit ar fi, poate, cel de „etuvă" — se va accentua, pătura tot mai groasă de gaze trimițînd căldura acumulată înapoi spre pămînt, în loc să-i permită să se răspîndească în atmosferă, iar temperatura medie va crește, cu toate posibilele consecințe decurgînd de aici — de la seceta ce va pustii suprafețe tot mai mari pînă la sporirea nivelului oceanului planetar, ca urmare a topirii gheților polare, și dispariția sub ape a unor țări întregi.

Pe primul plan al atenției s-a aflat necesitatea protejării stratului de ozon amenințat de proliferarea așa-numitelor clorofluorocarburi, care intră în componența multor produse moderne. Această chestiune a fost dezbătută pe larg la Bruxelles, la începutul lunii, de către miniștrii pentru apărarea mediului înconjurător din țările Pieței comune, reuniunii acestora succedîndu-i, la numai cîteva zile, Conferința internațională de la Londra cu participarea reprezentanților a 118 state — convocată sub auspiciile Programului O.N.U. pentru mediul înconjurător — și o întîlnire similară la Haga cu o participare mai redusă. Ca un numitor comun al tuturor acestor reuniuni, s-a evidențiat necesitatea unei revizuiri a protocolului de la Montreal (semnat în 1987 de către 34 de țări), prin care se propunea o reducere drastică a clorofluorocarburilor, care ar urma să fie înlocuite cu alte substanțe nevătămătoare.

Simplă în aparență, această propunere lasă însă fără răspuns o serie de întrebări, legate inclusiv de interesele țărilor în curs de dezvoltare. Și aceasta deoarece noile tehnologii pentru producerea unor substanțe inofensive sînt mult mai costisitoare decît vechile procedee. Cine va achita, așadar, nota de plată, în condițiile în care țările respective au și așa de făcut față poverii asfixiante a datoriei externe ? Țările industrializate, care, datorită dezvoltării capitaliste haotice, sînt principalele vinovate de poluarea atmosferei, nu au autoritatea morală să pretindă din partea țărilor sărace să suporte sacrificiile, respectiv costurile ridicate pe care le presupune introducerea noilor tehnologii — au arătat, pe bună dreptate, reprezentanții acestor din urmă țări. Spiritul de echitate impune crearea, prin contribuțiile statelor industrializate, a unui fond internațional în vederea acoperirii acestor costuri — punct de vedere larg împărtășit, în cursul dezbaterilor, de țările în curs de dezvoltare și subliniat și de directorul Programului O.N.U. pentru mediul înconjurător, Mostafa Tolba.

Probleme similare s-au ridicat și la reuniunea de la Quito (Ecuador) a celor opt țări membre ale Tratatului amazonian de cooperare, care au dezbătut căile de refacere a imensului potențial al bazinului Amazonului, cel mai mare rezervor de oxigen (peste 50 la sută) al întregii planete. Pornind de la unele acțiuni locale, determinate de necesitatea de a se obține noi suprafețe de cultivat pe calea cea mai simplă a pîrjolirii spațiilor împădurite, presa occidentală a lansat, în ultima vreme, un adevărat baraj de acuzații împotriva țărilor amintite, care s-ar face vinovate de exploatare nerațională a „tezaurului verde" al Terrei. „Declarația de la Quito" a respins cu fermitate aceste acuzații, reamintind că tocmai statele occidentale, iar mai recent monopolurile transnaționale sînt cele care au inițiat și intensificat procesul de exploatare nerațională, o dată cu goana după cauciuc și după lemnul de esențe prețioase, și reafirmînd voința statelor riverane de a frîna orice excese și a pune în aplicare planuri de măsuri pentru apărarea resurselor zonei, *„cu excluderea oricărui amestec din afară"*, cum se precizează în mod expres. În același sens, președintele Braziliei, Jose Sarney, declara, foarte recent, că răspunderea pentru degradarea sistemelor ecologice ale planetei revine, în primul rînd, țărilor bogate, *„care caută acum să arunce aceste răspunderi pe umerii țărilor în curs de dezvoltare, pentru a ascunde că se fac vinovate de pericolele care amenință în prezent viața pe Terra"*. Și președintele brazilian adăuga că prea des se trece cu vederea existența și a altor factori „poluanți", ca foametea, sărăcia, mizeria și, mai presus de toate, arsenalele nucleare, țările bogate preferînd să ignore toate aceste aspecte. La rîndul său, la un colocviu internațional, președintele Băncii Internaționale pentru Dezvoltare, uruguayanul Enrique Iglesias, afirma că *„fiecare țară este deplin stăpînă pe propriile resurse, iar comunitatea internațională trebuie să respecte politica medioambientală a fiecărui stat"*.

Observații pe deplin justificate, cărora li se poate adăuga un alt aspect nu mai puțin incriminatoriu : depozitarea de reziduuri toxice din țările industrializate în țările în curs de dezvoltare, practică pe care președintele Kenyei, Daniel arap Moi, o asemănă unei adevărate *„declarații de război la adresa ecosistemelor planetare"*. Convenția internațională în ce privește controlul transportului peste granițe a reziduurilor periculoase, adoptată în aceste zile la Basel, reprezintă, neîndoios, un pas în direcția apărării acestor ecosisteme, socotit însă insuficient de gruparea „Greenpeace" și alte organizații ecologice similare, în sensul că textul respectiv nu merge pînă la capăt prin stabilirea unor măsuri care să prevadă interzicerea cu desăvîrșire a exportului de astfel de reziduuri.

Evident, asemenea măsuri se cer întregite cu altele, avînd ca finalitate restabilirea echilibrului ecologic al planetei, ceea ce implică un efort general al tuturor statelor, potrivit resurselor și mijloacelor de care dispun fiecare. Numai printr-un astfel de efort, de pildă, se poate acoperi costul unui proiect pentru combaterea „efectului de seră", incluzînd creșterea ponderii combustibililor neconvenționali, cu grad mai redus de poluare, sporirea fiabilității centralelor atomoelectrice, inițierea unor studii pe scară largă asupra ansamblului fenomenelor atmosferice, cost estimat la 5 miliarde de dolari, pe termen de trei ani. O sumă, în fond, minimă în comparație cu cele 1 000 de miliarde dolari irosiți anual pe înarmări. Și totuși, la ora actuală în calea finanțării unui astfel de proiect se ridică obstacole din cele mai serioase, ceea ce dovedește că și în materie de ecologie de la vorbe la fapte este încă o cale lungă. Un singur exemplu : proiectul de buget al S.U.A. pentru noul an fiscal prevede nu o majorare, ci... reducerea cu 20 la sută a fondurilor destinate Programului O.N.U. pentru mediul înconjurător.

Iar combaterea ori diminuarea „efectului de seră" este doar o latură a marii bătălii pentru salvarea globului pămîntesc de la pericolele ecologice ce-l pîndesc. Pericole a căror înlăturare impune cu necesitate debarasarea de zgura inerțiilor, a concepțiilor perimate, a egoismelor de mare putere ori de națiune bogată, pentru a se croi cale liberă unei atitudini noi, responsabile, bazată pe marele adevăr că trăim pe o unică planetă și că se cuvine a face tot ceea ce ne stă în putință pentru a o păstra tot atît de frumoasă și albastră cum apare văzută din Cosmos.

Romulus CAPLESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : Cod 71 341, București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul : Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360